

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Podpora sportu Moravskoslezským krajem

Support of Sport in the Moravian-Silesian Region

Student: Bc. Pavla Pálenkášová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2010

Místopřísežné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 25. dubna 2010

.....
Bc. Pavla Pálenkášová

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	POLITIKA SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE	3
2.1	Definice sportu	3
2.1.1	Sport jako ekonomický statek	4
2.2	Sport a tělesná výchova ve veřejném sektoru	5
2.3	Sport a evropské instituce	6
2.3.1	Evropská unie	6
2.3.2	Rada Evropy	8
2.3.3	Zásady sportovní politiky Evropské unie	9
2.4	Státní orgány zabezpečující oblast tělovýchovy a sportu.....	10
2.4.1	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky	11
2.4.2	Ostatní orgány státní správy	12
2.5	Samosprávné orgány zabezpečující oblast tělovýchovy a sportu	13
2.5.1	Kompetence krajů	13
2.5.2	Kompetence obcí.....	13
2.6	Soukromý sektor	14
2.6.1	Klasifikace neziskových organizací	19
2.7	Možnosti financování sportu	20
3	MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ JAKO AKTÉR PODPORY SPORTU	25
3.1	Charakteristika Moravskoslezského kraje.....	25
3.2	Struktura sportu na Krajském úřadě v Moravskoslezském kraji.....	25
3.3	Programy ve sportu podporované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy	32
3.3.1	Dotace poskytnuté Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na sport.....	36
3.4	Program v oblasti sportu podporovaný Moravskoslezským krajem	37
3.5	Programy v oblasti sportu podporované městem Ostrava.....	40
4	ANALÝZA FINANČNÍCH ZDROJŮ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE NA PODPORU SPORTU	42
4.1	Finanční zdroje poskytnuté ze státního rozpočtu	42
4.2	Finanční zdroje poskytnuté v Moravskoslezském kraji	43
4.3	Finanční zdroje poskytnuté městem Ostrava	47
4.4	Soukromé finanční zdroje	51

4.4.1 Vybrané sportovní organizace v Moravskoslezském kraji	52
5 ZHODNOCENÍ PODPORY SPORTU MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM.....	56
5.1 Zhodnocení organizačního zabezpečení sportu.....	56
5.2 Zhodnocení zdrojů financování pro rozvoj sportu	57
5.3 Zhodnocení z hlediska legislativního zajištění.....	59
5.4 Zhodnocení spolupráce s jinými subjekty	60
5.5 Zhodnocení podpory sportu SWOT analýzou.....	60
5.6 Doporučení pro Moravskoslezský kraj	61
6 ZÁVĚR.....	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Sport a pohybové aktivity občanů by se měly stát samozřejmou součástí politiky, organizační a rozpočtové struktury krajů, stejně jako měst a obcí. Sport je všeobecně uznáván jako významná složka kvality lidského života. Z ekonomického hlediska existuje sport jako čistý veřejný statek, smíšený veřejný statek a soukromý statek.

Na území České republiky je sport tradičně podporován z veřejných rozpočtů, díky čemuž se stává součástí veřejné ekonomiky. Úkolem vlády na všech úrovních je distribuovat limitované zdroje na jednotlivé statky a služby, mezi které patří i sport. Zmíněné rozdělování finančních prostředků přímo souvisí s možností podpory sportu. Obecně lze sport nebo politiku sportu zařadit do vzdělávací politiky, jejímž posláním není jen vzdělávání, ale také samotná výchova (tělesná výchova ve školní výuce). Téma diplomové práce, podpora sportu Moravskoslezským krajem, spadá do oblasti regionální politiky, konkrétně na úrovni Moravskoslezského kraje.

Cílem diplomové práce je zhodnocení podpory sportu Moravskoslezským krajem v období let 2004 – 2009. Podpora sportu v kraji může být chápána dle několika kritérií, mezi které mohou být zařazeny následující hlediska: financování, organizační, legislativní a také je možno podporu sportu zhodnotit dle hlediska SWOT analýzy a spolupráce s jinými subjekty.

V diplomové práci jsou pro naplnění cíle ověřovány dvě hypotézy. První hypotéza tvrdí, že podmínky na podporu sportu v Moravskoslezském kraji vychází z legislativy a z podmínek stanovených krajem. Druhá hypotéza vychází z předpokladu, že podpora sportu z rozpočtu Moravskoslezského kraje je poskytována do výše 10 %. Hypotézy budou ověřeny metodami, jako jsou analýza dokumentů a časových řad, dedukce a indukce.

Diplomová práce je rozdělena do šesti kapitol, přičemž první a šestá kapitola jsou úvod a závěr. Druhá kapitola je koncipována jako teoretická a její rozpracování tvoří nezbytnou součást pro praktickou část práce, kterou tvoří třetí, čtvrtá a pátá kapitola.

Druhá kapitola je orientována na objasnění základních pojmů souvisejících se sportovní tematikou. Konkrétně jde o vymezení sportu, postavení sportu a tělesné výchovy ve veřejném

sektoru, o charakteristiku postoje evropských institucí ke sportu, o definování státních a samosprávných orgánů zabezpečujících oblast tělovýchovy a sportu, kde hraje velice významnou roli soukromý sektor a v neposlední řadě se tato část práce zabývá možnostmi financování sportu.

Třetí kapitola diplomové práce je členěna do pěti základních částí, týkajících se jak charakteristiky Moravskoslezského kraje a rozpracování struktury sportu na krajském úřadě, tak i programů v oblasti sportu a tělovýchovy podporovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Moravskoslezským krajem a městem Ostrava.

Čtvrtá kapitola se zabývá analýzou finančních zdrojů Moravskoslezského kraje na podporu sportu. Peněžní prostředky mohou plynout z několika pramenů, mezi něž patří státní rozpočet, rozpočet Moravskoslezského kraje, rozpočet města Ostravy, a také soukromé finance. Tato část práce je zaměřena také na přehled finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu, o něž si mohou soukromé subjekty žádat jak na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, tak i na Magistrátu města Ostravy. Závěr kapitoly patří konkrétním příkladům financování sportovních klubů v Moravskoslezském kraji.

Pátá kapitola je věnována zhodnocení podpory sportu Moravskoslezským krajem. Samotná podpora může být chápána z několika možných hledisek. Zde přichází v úvahu posouzení organizačního zabezpečení sportu, zdrojů financování pro rozvoj sportu, hledisko legislativního zajištění, spolupráce s jinými subjekty, zhodnocení podpory sportu SWOT analýzou a součástí kapitoly jsou také doporučení pro Moravskoslezský kraj.

Při zpracování diplomové práce byla použita především odborná literatura z oblasti tělovýchovy a sportu. Dále jako zdroj sloužily zákony, internetové stránky závěrečné účty a výroční zprávy jednotlivých organizací, koncepce a analýzy vytvořené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a aktuální interní informace poskytnuté Oddělením mládeže a sportu na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje.

2 POLITIKA SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE

Ekonomika sportu se začala jako samostatný ekonomický obor rozvíjet zhruba před dvaceti pěti lety. Její hlavní náplní je objasnění souvislostí mezi sportem a ekonomickými a finančními proudy.

2.1 Definice sportu

Sport v dnešní době představuje velice rozsáhlý pojem, jenž význačným způsobem přispívá k rozvoji jedince i celé společnosti. Výsledky činnosti v oblasti sportu jsou měřitelné nebo porovnatelné s jinými provozovateli téhož odvětví. Sportovní aktivity mohou být provozovány v různých rovinách:

- **rekreační úroveň** – zde hovoříme o příležitostném sportování v rozsahu maximálně několika hodin týdně, bez oficiální registrace nebo s registrací v rekreačních nebo amatérských soutěžích,
- **výkonnostní úroveň** – provozování na poloprofesionální nebo amatérské úrovni, zpravidla bývá trénink v délce několika desítek hodin týdně, registrace ve sportovním svazu a pravidelná účast na soutěžích,
- **vrcholová úroveň** – vysoká míra profesionality nebo poloprofessionality, pravidelný denní trénink, účast na soutěžích na mezinárodní nebo přinejmenším národní úrovni, sportovní činnost na tomto stupni bývá častým zdrojem příjmu jednotlivých sportovců.¹

Evropská charta sportu chápe sport jako: „*Všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné a i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních.*“² Dalo by se říci, že hlavní zásadou se stává dostupnost sportu pro všechny a to bez jakýchkoliv rozdílů (věk, pohlaví, rasa, postavení ve společnosti, náboženství, ...).

Nejvíce mě však zaujalo pojetí podle Ireny Durdové, která konstatuje, že: „*Sport je význačným společenským jevem, je charakteristický jednak svými specifickými vlastnostmi, jednak svým postavením a funkcemi ve vztahu k ostatním oblastem společenského života. Četné vazby sportu na různé vědní obory a disciplíny se odrážejí v politice státu, mají vliv na*

¹ HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. s. 163.

² Dostupné z <http://aplikace.msmt.cz/PDF/ECHS.PDF> [20. října 2009].

výchovu, vzdělávání a umění, vyznačují se značným formativním působením, ovlivňují tělesný a psychický rozvoj jedince. Sport se výrazně podílí na uspokojování potřeb jednotlivců a současně na sebe soustřeďuje pozornost a zájem širokých vrstev obyvatelstva.“³

Sport a tělesná výchova jsou všeobecně chápány jako složka neboli subsystém tělesné kultury. Tělesná kultura znázorňuje souhrn hodnot, norem, vztahů a činností v upevňování zdraví a tělesného a pohybového zdokonalování. Dále také zabezpečuje uspokojování zvláštních společenských a biologických potřeb člověka v oblasti fyzického, psychického a sociálního rozvoje.

2.1.1 Sport jako ekonomický statek

Statek, jakožto základní ekonomická kategorie, slouží především ke spotřebě a má specifickou schopnost přinášet užitek a uspokojovat potřeby. Veřejný statek je taková aktivita či služba, která je více nebo méně užitečná celé společnosti, neprochází trhem a je zabezpečována prostřednictvím veřejné správy. O konkrétním členění statků na soukromý a veřejný statek rozhodují kritéria nevylučitelnosti, nedělitelnosti a nerivality spotřeby statku:

- **nevylučitelnost ze spotřeby** – jednotlivec nemůže být vyloučen ze spotřeby statků, i když za ně nechce platit (jízda na kole jedním občanem neomezuje jiného ve spotřebě stejného statku),
- **nedělitelnost spotřeby** – nelze jednoznačně určit, která část statku připadá na daného uživatele (nutné sladit místo a čas využívání jednotlivých sportovišť),
- **nerivalita ve spotřebě** – spotřeba statku jedním subjektem, nesnižuje možnost spotřeby ostatním subjektům (běh v přírodě).⁴

V oblasti tělovýchovy a sportu se setkáváme jak s čistými a smíšenými veřejnými statky tak i se statky soukromými.

Čistý veřejný statek

- vysoké náklady na vyloučení (popř. nemožnost vyloučení),
- produkovány státem nebo soukromou firmou na základě smlouvy se státem.

³ DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004. s. 1.

⁴ HALÁSKOVÁ, M.; KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2005. s. 15.

Smíšený veřejný statek

- je možné přesně určit podíl jednotlivce na spotřebě statku,
- spotřebovávány kolektivně, může ovšem dojít k přetížení kapacity,
- mohou být vytvářeny státem i soukromou firmou,
- financovány jednak z prodeje nebo prostřednictvím daní,
- poskytovány veřejně, ale i tržně.

Soukromý statek

- veřejné rozpočty nejsou schopny zajistit dostatečnou nabídku daného statku,
- nízké náklady na vyloučení,
- produkují zde soukromé firmy,
- produkce firem je financována z jejich prodeje,
- vše se odehrává v tržní rovině.⁵

2.2 Sport a tělesná výchova ve veřejném sektoru

Základní otázkou je, zda-li sport či tělesná výchova náleží nebo nenáleží do veřejného sektoru. Všeobecně se dá říci, že veřejný sektor, jako část národního hospodářství, nastupuje tam, kde dochází k selhání tržního mechanismu. Institucionalizovaný sport můžeme považovat za součást veřejné ekonomiky, a to především u školního sportu a také na komunální úrovni (obecní nebo městská sportovní střediska). Neinstitucionalizovaný sport (neorganizovaný a dobrovolný organizovaný sport) řadíme spíše do ekonomie domácnosti.

V České republice se veřejný sektor vysokou mírou podílí na podpoře sportu a tělesné výchovy (financování z veřejných rozpočtů). Veřejný sektor je podrobně rozepsán do šesti jednotlivých bloků odvětví, které zabezpečují tyto skupiny činností:

- blok společenských potřeb (veřejná správa, policie, justice a armáda),
- **blok odvětví rozvoje člověka** (školaství, kultura, **tělovýchova a sport**, zdravotnictví, sociální služby),
- blok odvětví poznání a informací (tj. věda a výzkum, informace a informační technologie včetně masmédií),
- blok odvětví technické infrastruktury (doprava, spoje, energetika, vodní a odpadové hospodářství, komunální služby atd.),

⁵ HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kol. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. s. 18.

- blok odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů (bydlení, zemědělství, lesnictví, rybolov),
- blok existenčních jistot (zaměstnanost, sociální zabezpečení, životní prostředí).⁶

2.3 Sport a evropské instituce

V posledních letech se výrazně změnil pohled na sport v jednotlivých zemích. Stejně tak jak se mění společnost, tak se odehrávají nejrůznější transformace (obsah sportu, organizační formy, institucionální zabezpečení) i na poli volného času a sportu. V této části jsou řešeny základní vztahy s významnými mezinárodními organizacemi a institucemi jako jsou Evropská unie a Rada Evropy. Dalšími organizacemi jsou například Evropská antidopingová agentura (CAHAMA), Evropský olympijský výbor (EOC), Asociace mezinárodních sportovních federací (GAISF), Evropská sportovní konference (ESC) a Evropská asociace neziskových nevládních organizací (ENGSO).

2.3.1 *Evropská unie*

Organizace sportu v zemích Evropské unie vychází z rozdílných podmínek, tradic a historie sportu v daných státech, a proto je nelze využívat jako vzor v druhých zemích. Jediné co země spojuje, jsou totožné cíle a potřeby, avšak realizační podmínky je rozdělují. Ve srovnání s ostatními státy má Česká republika odlišnou strukturu vlastnictví sportovní infrastruktury, kdy velká část je v majetku sportovních klubů nebo tělovýchovných jednot. Druhý rozdíl je ve vysokém podílu financování z nestátních zdrojů (Sazka, a.s.).

Se vstupem České republiky do Evropské unie (1. 5. 2004) se českého sportu začínají dotýkat i předpisy platné v tomto sdružení, a proto je důležité se zabývat i těmito institucemi. Téma sportu se v základních smlouvách Evropské unie téměř neobjevuje a navíc tato oblast není nijak právně ošetřena. Avšak i přes tento nedostatek se musí oblast sportu řídit všemi ustanoveními Evropské unie.

Nepostradatelnost a nezastupitelnost sportu pro obyvatelstvo si členské státy jednotlivých zemí velice dobře uvědomují, a proto opakovaně vyzývají Evropskou komisi, aby zaměřila svou pozornost na postupné začlenění sportu mezi evropskou legislativu. Kdyby Evropská unie začlenila sport mezi své články a zaručila ji také autonomii (funkční

⁶ HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kol. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. s. 16.

samostatnost, nezávislost, samospráva) a subsidiaritu (respektování pravomocí organizačně nižších úrovní), znamenalo by to minimální zásahy do národní identity ve sportu. Evropská komise reagovala na tyto připomínky tak, že v roce 2007 předložila Bílou knihu o sportu, která je zaměřena na společenskou roli sportu, jeho hospodářský rozměr a organizaci v Evropě.

Evropská komise, nejvyšší výkonný orgán Unie, se o sportu zmiňuje nejvíce v resortu generálního ředitelství DG X – audiovizuální média, informace, komunikace a kultura, ve které je začleněn i sport. Úkolem tohoto resortu je:

- spolupráce se sportovními organizacemi a ministerstvy, odpovědnými za sport členských zemí,
- organizace informační služby Sport Info Europe,
- správa podpůrných programů pro sport,
- vytváření sportovní politiky.

Za účelem výměny informací mezi Komisí Evropské unie a evropskými sportovními organizacemi bylo založeno Sportovní fórum Evropské unie a skupina Inter Service Group, které se snaží najít řešení praktických problémů v oblasti sportu.

Dalším orgánem, který se zabývá problematikou sportu, je Rada ministrů Evropské unie. V rámci její činnosti byly přijaty dva dokumenty, týkající se diváckého násilí a bezpečnosti na stadionech:

- Rozhodnutí Rady k Manuálu – doporučení pro mezinárodní policejní spolupráci a opatření k prevenci a kontrole násilností a výtržnictví na fotbalových zápasech,
- Rozhodnutí Rady ve věci bezpečnosti v souvislosti s fotbalovými zápasy s mezinárodní dimenzí – vytvoření Národního fotbalového informačního bodu – soustřeďuje informace při realizaci mezinárodních fotbalových zápasů.⁷

Využití fondů ve prospěch sportu bývá pro tuto chvíli ojedinělostí. V programech podpory Evropské unie nebyly prozatím vypisovány žádné speciální programy zaměřené pouze na sport. Přesto existuje možnost grantových programů Evropské unie, ze kterých je možno čerpat dotace na sport, ale to vše jen jako dílčí součást většího projektu. Mezi

⁷ HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. s. 164, 165.

programy na období v letech 2007 až 2013, ze kterých lze získávat dotace v oblasti sportu, patří například Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko nebo také operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.⁸ Možnost čerpání prostředků pro sport je v daných programech velmi často dobře skryta.

2.3.2 Rada Evropy

Rada Evropy, se sídlem ve Štrasburku, vznikla jako mezivládní organizace v roce 1949. Členy se mohou stát veškeré evropské země, které zaručují právní stát, základní lidská práva a svobodu pro své občany. Rada Evropy nemůže vydávat žádné závazné právní úmluvy, protože na ni členské země nepřevědly žádné kompetence. Jejím nástrojem jsou úmluvy, dohody, které po ratifikaci (potvrzení, schválení, podepsání, konečný souhlas s mezinárodní dohodou) členskými státy platí jako společný zákon.⁹

- **Kodex sportovní etiky**

Kodex je zaměřen převážně na posílení smyslu pro fair play u dětí i dospívajících a dále na instituce a dospělé, kteří přímo či nepřímo ovlivňují zájem a účast mladých na sportovní činnosti. Pojem práva dětí i dospívajících provozovat sport a mít z toho uspokojení je zde taktéž zahrnut. Kodex poskytuje pevný etický rámec pro to, aby se mohlo čelit tlakům moderní společnosti, které ohrožují tradiční základy sportu.¹⁰

- **Evropská charta sportu**

Evropská charta sportu byla přijata roku 1992 jako základní a nejvýznamnější dokument pro rozvoj tělesné výchovy a sportu. Ustanovení této Charty se uplatňují v souladu s Kodexem sportovní etiky.

Hlavním cílem je zajistit, aby každý jednotlivec měl stejnou příležitost k provozování sportu. Dalším úkolem je chránit a rozvíjet morální a etické základy sportu, lidskou důstojnost a bezpečnost sportovců. Charta se zaměřuje také na činnost státních orgánů a vlád při přijímání opatření a v jednotlivých člancích jasně říká, k čemu se mají členské státy zavázat.

⁸ Dostupné z <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013> [28. října 2009].

⁹ Dostupné z <http://www.radaevropy.cz/> [28. října 2009].

¹⁰ Dostupné z <http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2002/KODEX.PDF> [30. října 2009].

Všechny členské země se snaží povzbudit stále více občanů k pravidelnému provozování pohybových aktivit. Usilují o ochranu a rozvoj morálních a etických základů sportu, jakož i lidskou důstojnost, a bezpečnost těch, kteří se sportovním činností věnují. Politika sportu oslovuje každého občana, zdravé osoby i osoby zdravotně postižené, kterým se snaží zajistit možnost bezbariérového přístupu do sportovních zařízení, a také asistenci kvalifikovaného personálu.

- **Další dokumenty**

- Evropská úmluva o diváckém násilí,
- Evropská antidopingová úmluva,
- Mezinárodní úmluva proti dopingům ve sportu UNESCO,
- Evropský manifest o mladých lidech a sportu.

2.3.3 Zásady sportovní politiky Evropské unie

Zásady sportovní politiky Evropské unie se řídí zásadami, které platí i pro oblast kultury. Mezi hlavní principy řadíme:

- zásada subsidiarity, kdy jednotlivé kompetence národních státních i nestátních míst příslušných pro sport zůstávají nedotčeny, zásah Evropské unie přichází v úvahu jen tam, kde je opatření společenství účinnější,
- je nutno rozlišovat mezi vertikální a horizontální subsidiaritou,
 - vertikální – EU zasahuje jen tehdy, pokud určité cíle nemohou být členskými zeměmi dostatečně řešeny,
 - horizontální – EU i každá členská země ponechá pravomoc k samostatným úpravám ve sportu v působnosti národních a evropských nestátních sportovních organizací,
- národní vlády a taktéž i národní svazy mají oblast veřejného pořádku i hospodářství, kde je veřejný pořádek, ve své kompetenci,
- spadá-li sport do hospodářské činnosti, podléhá legislativě Evropské unie,
- aktivity v zákonodárství a soudnictví – nová dimenze v mezinárodní spolupráci v tělovýchově a sportu, kdy každý jedinec má právo na uplatnění svého práva před soudem.¹¹

¹¹ NOVOTNÝ, J. a kol. *Ekonomika sportu*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. s. 100.

2.4 Státní orgány zabezpečující oblast tělovýchovy a sportu

Sport je jedinou neziskovou činností, která je organizována jak na státní, tak i krajské úrovni a má schopnost zdárně obhajovat i prosazovat potřeby sportovního prostředí. Státní politika sportu se zaměřuje převážně na rozvoj sportu ve společnosti. Sport je i přínosem pro národní hospodářství. Odvodem daní ze sportovního průmyslu a služeb získává stát více prostředků (8,8 – 11,4 mld. Kč), než kolik poskytuje na podporu tělovýchovy a sportu (7,7 mld. Kč). Stát se tak stává čistým příjemcem ze sportovního prostředí (1,1 – 3,7 mld. Kč). Dále je důležité se zmínit, že Česká republika má v rámci Evropské unie třetí nejvyšší veřejné výdaje na sport na jednoho obyvatele. Porovnání dominuje Francie s výrazně nejvyššími výdaji. Srovnatelné státy, jak z hlediska síly ekonomiky, tak z pohledu počtu obyvatel, se pohybují zhruba v polovině srovnání. Podstatným ukazatelem je také porovnání výdajů na sport versus procento HDP dané země. Česká republika se umístila se svými 0,11 % HDP na čtvrtém místě od konce.¹²

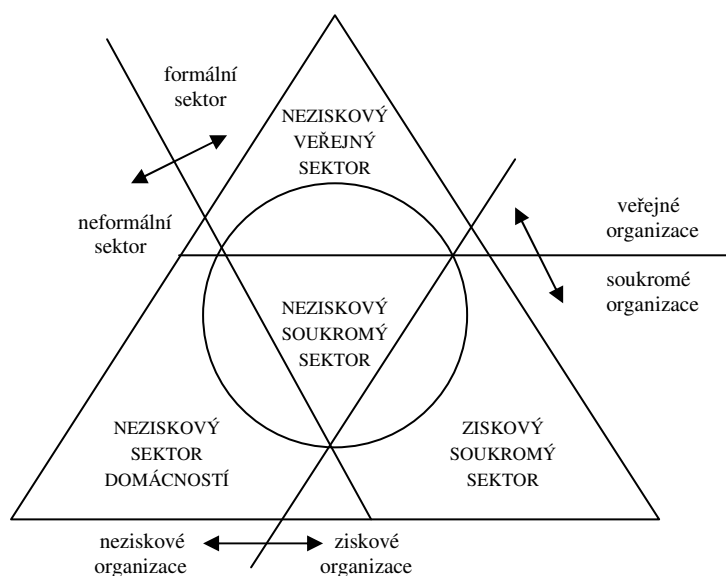
Posláním veřejného sektoru je předcházení a řešení důsledků selhávání trhu v ekonomickém a sociálním růstu a především rozvoji. Má-li veřejný sektor plnit své poslání, musí plnit určitou soustavu funkcí: funkce ekonomické, sociální, politické a etické. Sport a sportovní aktivity jsou nedílnou součástí těchto funkcí. Na rozvoji sportu se ve veřejném sektoru podílí ziskový i neziskový sektor. Vzájemně se prolínají a doplňují.

Pestoffův model národního hospodářství (obrázek 2.1) nejlépe vystihuje možné propojení činností organizací neziskového veřejného sektoru, ziskového a neziskového soukromého sektoru a také sektoru domácností. Národní hospodářství je zde členěno do sektorů podle tří kritérií:

- financování provozu a rozvoje – sektor ziskový a neziskový,
- vlastnictví – sektor soukromý a veřejný,
- formalizace – sektor formální a neformální.

¹² Analýza financování sportu v České republice; 2009.

Obr. 2.1 Model národního hospodářství dle Pestoffa

Zdroj: REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru* (2007); 2009.

Místo pro činnost nestátních neziskových organizací je vymezeno uvnitř Pestoffova trojúhelníku. Samozřejmě jeho činnost zasahuje i do veřejného sektoru, sektoru domácností a do ziskového sektoru, což odpovídá realizaci aktivit tělesné kultury. Neziskový soukromý sektor bývá v odborné literatuře nazýván také jako „třetí sektor“ („prvním“ je označován sektor soukromý-tržní a „druhým“ sektor veřejný-netržní).¹³

2.4.1 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Tělovýchova a sport jsou zahrnuty v kapitole státního rozpočtu v rozpočtovém určení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. V organizační struktuře je sport zařazen do skupiny 5, kterou řídí náměstek ministra. Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., „vymezuje postavení sportu ve společnosti jako veřejně prospěšnou činnost a stanoví úkoly ministerstev, jiných správních úřadů a působnost územních samosprávných celků při podpoře sportu.“

MŠMT plní následující funkce:

- vypracovává návrh koncepce státní politiky v oblasti sportu,
- koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce,
- zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu,

¹³ HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kol. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. s. 24.

- vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro rozvoj sportu pro všechny, pro přípravu sportovních talentů a pro sport zdravotně postižených občanů,
- vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování,
- rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu,
- zřizuje rezortní sportovní centrum (organizační složka státu) a zabezpečuje jeho činnost,
- koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany ČR a Ministerstva vnitra ČR.¹⁴

2.4.2 *Ostatní orgány státní správy*

Dalšími orgány, které působí v oblasti sportu a tělovýchovy jsou: „**Ministerstvo vnitra České republiky** a **Ministerstvo obrany České republiky**, které ve své působnosti vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost.

Ministerstvo zdravotnictví České republiky ve své působnosti organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči. Zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem.“¹⁵

Neméně významným je také Podvýbor pro mládež a sport, který je součástí Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovy, se kterým se můžeme setkat v **Poslanecké sněmovně České republiky**. Náplní výboru je především projednávání návrhů zákonů mezi prvním a druhým čtením, dále také kontrola vlády v oblasti školství, vědy, kultury a médií a v neposlední řadě spolupracuje s partnerskými výbory v Evropě a ve světě.¹⁶

Dále mohou být zřízeny státní neziskové organizace (příspěvkové organizace, organizační složky). Jako příklady může sloužit **Laboratoř dopingové kontroly**, jež je organizační složkou státu a jejíž hlavní náplní je analýza vzorků močí na zakázané dopingové látky na území i mimo území České republiky.

¹⁴ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ tamtéž

¹⁶ Dostupné z <http://www.psp.cz/sqw/organy.sqw> [12. listopad 2009].

2.5 Samosprávné orgány zabezpečující oblast tělovýchovy a sportu

2.5.1 *Kompetence krajů*

Kraje jako vyšší územní samosprávné celky ze zákona a ve své samostatné působnosti plní v oblasti sportu následující úkoly:

- zabezpečení finanční podpory sportu ze svého rozpočtu,
- zajištění výstavby, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zřizování příspěvkových organizací a organizačních složek, které mohou sloužit k zabezpečení veřejně prospěšných činností,
- zabezpečení rozvoje sportu pro všechny a příprava sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů.

Z výše uvedených úkolů vyplývají konkrétní činnosti, které kraj zabezpečuje. Jeho hlavní činností je podpora nestátních neziskových organizací v oblasti tělovýchovy a sportu, které nemají nadregionální působnost, včetně podílu na jejich finančním zajištění. Dále pořádá a financuje krajské postupové soutěže vyhlašované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo krajem. V neposlední řadě také organizuje a účelově financuje krajské i celostátní tělovýchovné a sportovní události pořádané v kraji. Kromě toho jsou kraje zřizovateli středních škol a sportovních tříd na těchto školách.

2.5.2 *Kompetence obcí*

Obce jako základní územní samosprávné celky ve své působnosti mají ze zákona uloženy stejné úkoly jako kraj, navíc je v zákoně stanoven úkol kontroly účelného využívání svých sportovních zařízení.

Na svém územním obvodu pečují obce o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů. Ze svých rozpočtů, vedle zabezpečení podmínek pro rozvoj sportu pro všechny občany, zajišťují také výstavbu, rekonstrukci, údržbu a provoz svých sportovních zařízení, která poskytují pro sportovní činnost svých občanů. Dále je úlohou obce koordinace sportovních aktivit občanských sdružení a institucí v obci. Kromě toho jsou obce zřizovateli základních škol a sportovních tříd na těchto školách. Pro jejich činnost poskytují zdarma (nebo za režijní cenu) sportovní zařízení obce, a to vše s ohledem na vlastní rozpočtové možnosti. Obec je zřizovatelem příspěvkových organizací a organizačních složek, které

mohou sloužit k zabezpečení veřejně prospěšných činností. Obec může také přispívat na pronájem sportovních zařízení.¹⁷

2.6 Soukromý sektor

Oblast tělovýchovy a sportu může být pro obyvatelstvo zabezpečována i soukromými subjekty, jako jsou například samostatní podnikatelé, obchodní společnosti (nejčastěji se vyskytují společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti) nebo nestátní neziskové organizace, představované především občanskými sdruženími a obecně prospěšnými společnostmi.

1) Obchodní společnost

Sportovní organizace mohou mít také statut soukromých obchodních společností, kdy je jejich podnikání vázáno na obchodní zákoník. Sportovci jsou v tomto případě zaměstnanci klubu a sportovní činnost je provozována za účelem zisku. Nevýhodou těchto forem činnosti je ztráta daňových úlev, které požívají občanská sdružení jako neziskové organizace.

Na činnosti obchodní společnosti se může sportovní organizace podílet dvěma způsoby:

- **jediný zakladatel** – zde vzniká možnost využít právní úpravy platné pro společnost s ručením omezeným nebo pro akciovou společnost,
- **spoluzakladatel** – účast sportovní organizace na činnosti obchodní společnosti je volnější, proto může být využita jakákoliv právní forma obchodní společnosti.¹⁸

2) Nestátní neziskové organizace

Prostřednictvím nestátních neziskových organizací je zabezpečována organizace a funkčnost sportu a tělesné výchovy v České republice, což přináší velkou důležitost pro fungování celého systému tělesné kultury.¹⁹ „Nestátní neziskové organizace jsou organizace, které nejsou založeny za účelem naplňování zisku. Základním impulsem pro jejich založení je snaha řešit konkrétní problémy nebo jim předcházet, a to bez ohledu na ziskovost činnosti. Na rozdíl od soukromých komerčních firem totiž hlavním měřítkem není finanční zisk, ale schopnost naplňovat veřejně prospěšnou činnost. Nacházíme je všude tam, kde se lidé chtějí soukromě angažovat a nahradit tak neexistující nebo nedostatečně fungující trh a státní

¹⁷ HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. s. 169.

¹⁸ tamtéž

¹⁹ HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. a kol. *Základy ekonomie sportu*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. s. 24.

institute.“²⁰ Ke komplexnímu pochopení principu ekonomického chování tělesné kultury a především sportu nám může pomoci vysvětlení v oblasti působení nestátních neziskových organizací. Níže jsou popsány dva druhy nestátních neziskových organizací, se kterými se můžeme ve sportu nejčastěji setkat.

a) Občanská sdružení

Občanské sdružení je nejstarší a nejrozšířenější právní formou neziskové organizace v polistopadovém režimu v České republice, a také nejčastější formou, se kterou se můžeme setkat v oblasti sportu. Vzniká registrací stanov na Ministerstvu vnitra České republiky. Činnost upravuje zákon o sdružování občanů. Účelem sdružení může být sdílení společných zájmů nebo nějaká obecně prospěšná činnost (rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv, humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek, tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu). Občané mají právo se svobodně sdružovat bez povolení státního orgánu. Tento zákon se nevztahuje na sdružování občanů v politických stranách a politických hnutích, k výdělečné činnosti nebo k zajištění řádného výkonu určitých povolání. Tímto zákonem se také neřídí sdružování občanů v církvích a náboženských společnostech.

Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou a jeho členy mohou být fyzické i právnické osoby. Návrh na registraci podává nejméně tříčlenný přípravný výbor, ve kterém alespoň jedna osoba musí být starší osmnácti let. Občanské sdružení může vlastním jménem podnikat v rámci cílů sdružení. Případný zisk musí být použit na dosahování cílů sdružení.²¹ Příkladem občanského sdružení ve sportu mohou být sportovní kluby, spolky, společenství, společnosti, stáje a další.

b) Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšná společnost je mezi nestátními neziskovými organizacemi nejmladším typem. Je právnickou osobou, založenou podle zákona, jež poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby za předem stanovených a pro všechny uživatele stejných podmínek. Zisk, který obdrží ze své hospodářské činnosti, nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, členů nebo zaměstnanců.

²⁰ Dostupné z <http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/podnikani/neziskove-organizace> [18. listopad 2009].

²¹ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud společnost zakládá jeden zakladatel, hovoříme zde o zakladatelské listině ve formě notářského zápisu, jinak jde o zakládací smlouvu. Zakladateli mohou být fyzické, právnické osoby i přímo Česká republika. Společnost se nesmí účastnit na podnikání jiných osob. Hospodářský výsledek se v celé výši převádí do rezervního fondu.²² Příkladem obecně prospěšných společností mohou být v oblasti sportu např. kluby sportovního tance, sportovní oddíly, sport centra, v školství soukromé školy, v kultuře divadla, galerie, orchestry, knihovny a ve zdravotnictví nestátní zdravotnická zařízení.

Mezi další formy neziskových organizací, zabývajících se otázkou sportu pouze v některých případech, patří také nadace (Nadace sportující mládeže, Česká nadace sportovní reprezentace, Nadace Děti-kultura-sport), nadační fondy (Nadační fond Rozvoj dostihového sportu, Nadační fondy Romana Šebrleho, Nadační fond sportovních veteránů) a církve (Katolická tělovýchovná organizace Orel, tělesná výchovy vyučována v církevních školách).

Počet vybraných nestátních neziskových organizací v České republice v jednotlivých letech 2004 – 2009 je znázorněn v tabulce 2.1, která je uvedena níže.

Tab. 2.1 Počet nestátních neziskových organizací v České republice v letech 2004 – 2009

NNO	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Občanská sdružení	53 306	54 963	58 347	61 802	65 386	68 631
Nadace	362	368	380	390	411	429
Nadační fondy	898	925	992	1 048	1 095	1 168
Obecně prospěšné společnosti	1 038	1 158	1 317	1 486	1 658	1 813
Církevní právnické osoby	4 927	4 605	4 464	4 446	4 399	4 347
Celkem	60 531	62 019	65 500	69 172	72 949	76 388

Zdroj: http://neziskovky.cz/_dataPublic/attachments/stat_NNO_tabulka_1990_2009.pdf; vlastní zpracování; 2009.

Výše uvedená tabulka znázorňuje počty jednotlivých organizací v letech 2004 – 2009. Lze vidět, že počty občanských sdružení, nadací, nadačních fondů a obecně prospěšných společností mají narůstající tendenci. Oproti tomu množství církevních právnických osob stále klesá. Dále nám ukazuje, že nejčastější formou nestátní neziskové organizace je občanské sdružení. V oblasti sportu se jedná o subjekty, které mají jako svou hlavní činnost provozování sportovních a tělovýchovných činností a mají celorepublikovou působnost

²² Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti, ve znění pozdějších předpisů.

(pravidelně organizovaná činnost vyvíjená nejméně v 10 krajích, jehož členskou základnu tvoří nejméně 800 členů).

Nejvýznamnějším orgánem sdružujícím nestátní neziskové organizace je Všesportovní kolegium České republiky. Jedná se o dobrovolné seskupení jedenácti největších sportovních svazů a spolků, jež nemá právní subjektivitu a realizuje organizované aktivity jak pro své členy, tak i pro veřejnost. Seskupuje tyto organizace:

- Asociace školních sportovních klubů (AŠSK ČR) – v Moravskoslezském kraji působí na 307 základních a středních školách,
- Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR (ATJSK ČR),
- Autoklub ČR (AČR) – v MSK najdeme 60 občanských sdružení,
- Česká asociace sportu pro všechny (ČASPV) – na území MSK je zaevidováno 153 tělovýchovných jednot,
- Česká obec sokolská (ČOS) – v MSK se nachází 61 jednot Sokol,
- Český olympijský výbor (ČOV),
- Český střelecký svaz (ČSS) – MSK eviduje 47 střeleckých klubů,
- Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) – v MSK sdružuje 1 142 sportovních svazů, tělovýchovných jednot a sportovních klubů,
- Klub českých turistů (KČT) – v MSK registruje 65 odborů klubu českých turistů,
- Orel – na území MSK působí 40 jednot,
- Sdružení sportovních svazů České republiky (SSS ČR) – v MSK je zapsáno 269 klubů.

Kolegium vzniklo roku 1994 z potřeby sjednotit názory a požadavky sportovního prostředí vůči výkonné a zákonodárné státní moci. Zastupuje zájmy více jak 2 milionů registrovaných sportujících občanů různých věkových kategorií, sdružených ve více jak 20 tisících občanských sdružení. V žádném případě neobhájí zájmy obchodních společností, provozujících sport jako komerční záležitost, ale soustřeďuje se na pomoc malým a neziskovým tělovýchovným jednotám a sportovním klubům, které provozují veřejně prospěšnou činnost.

Všesportovní kolegium České republiky svou činností významně pomohlo při tvorbě zákonů o krajích, obcích a hlavním městě Praze, kdy na jeho popud byla do těchto zákonů

zakotvena povinnost zmíněných subjektů pečovat o sport a mládež, včetně následné podpory.²³

Částka jakou se státní rozpočet v letech 2004 – 2008 podílí na financování největších občanských sdružení v tělovýchově a sportu v oblasti veřejně prospěšných programů je zaznamenána v tabulce 2.2.

Tab. 2.2 Dotace ze státního rozpočtu v ČR v letech 2004 – 2008 pro největší občanská sdružení tělovýchovy a sportu na veřejně prospěšné programy (v tis. Kč)

Občanské sdružení	2004	2005	2006	2007	2008
AŠSK ČR	18 290	20 914	22 686	17 650	17 475
ATJSK ČR	1 515	1 717	1 967	1 972	1 309
AČR	8 256	8 420	7 700	18 118	10 440
ČOS	28 912	29 338	88 822	47 874	29 134
ČSS	1 145	708	508	1 101	1 000
KČT	3 623	4 422	4 103	3 947	4 347
ČASPV	6 448	6 798	7 588	8 428	9 343
ČSTV	177 765	183 593	179 760	281 667	184 545
SSS ČR	11 757	11 112	12 188	17 421	9 818
OREL	3 481	3 751	3 028	10 019	5 962
LAA ČR	134	138	561	600	424
Ostatní	16 846	7 261	72 961	44 172	37 695
Celkem	278 172	278 172	401 872	452 969	311 492

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statisticke_rocenky_ceske_republiky; vlastní zpracování; 2010.

Nejvyšší dotace ze státního rozpočtu jsou v období let 2004 – 2008 poskytovány Českému svazu tělesné výchovy. Rozdíl oproti jiným svazům je zcela markantní. Celkový vývoj udělené podpory zaznamenává ve zkoumaných letech značné výkyvy. V prvních dvou letech jsou finanční částky zcela shodné, v dalších letech se vydané subvence zvyšují a v roce 2008 dochází ke snížení na 311 492 tis. Kč. Rok 2009 v porovnání chybí, jelikož Český statistický úřad tyto informace zveřejní až v březnu 2011.

3) Domácnosti

Důležitým aktérem v oblasti tělesné kultury jsou samozřejmě i jednotlivé domácnosti, jež se velkou mírou podílejí na soukromém financování jednotlivých sportovních sdružení v podobě výdajů z rodinných rozpočtů na sportování svých členů.

²³ Dostupné z <http://www.vsesportovnikolegiumcr.cz/clenske.php> [18. listopad 2009].

Hlavní problémy tělovýchovných a sportovních sdružení:

- obecné nedostačující legislativní podmínky pro rozvoj sportu,
- nedořešení vlastnických otázek u zařízení, které spolky provozují na základě trvalého užívání,
- malá účinnost mezinárodní spolupráce a spolupráce mezi vládními a nevládními organizacemi,
- ještě nedávno nedostatečné projednávání a prosazování potřeb tělovýchovy a sportu prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
- neujasněná výše spolupodílnictví státu na financování tělovýchovy a sportu a z toho vyplývající nestabilita zdrojů ze státního a obecních rozpočtů,
- nízká mediální podpora veřejnoprávními institucemi v oblasti sportu pro všechny,
- nepřítomnost stavebních koncepcí a nevyjasněné financování výstavby, údržby a provozu tělovýchovných a sportovních zařízení,
- malá možnost vytvářet a získávat moderní vědecké poznatky pro vedení sportovní přípravy a jejich následné uplatňování v praxi.²⁴

2.6.1 Klasifikace neziskových organizací

Nejčastější podobou sportovní organizace je právě forma občanského sdružení, jež je nestátní neziskovou organizací, a proto je důležité seznámit se s rozdělením, se kterým se můžeme u neziskových organizací ve sportu setkat, je podle těchto čtyř kritérií:

Kritérium zakladatele rozčleňuje neziskové organizace na:

- *veřejnoprávní organizace* – založené veřejnou správou - MŠMT, Laboratoř dopingové kontroly, příspěvkové organizace, organizační složky,
- *soukromoprávní organizace* – založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou - občanská sdružení, nadace, nadační fondy,
- *veřejnoprávní instituce* – mají ze zákona určen účel veřejné služby - tělesná výchova na veřejných vysokých školách.

Kritérium globálního charakteru poslání dělí neziskové organizace na:

- *organizace veřejně prospěšné* – pro uspokojení potřeb společnosti produkují veřejné a statky - sport,²⁵ zdravotnictví, vzdělávání, veřejná správa,

²⁴ Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport/koncepcie-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice> [18. listopad 2009].

- *organizace vzájemně prospěšné* – tyto organizace podporují skupiny občanů, kteří jsou spjatí společným zájmem - tělesná kultura.

Kritérium právně organizační normy vychází z institucionální formy neziskových organizací, která je dána vymezenou legislativou. Hlavním zákonem, který vymezuje neziskové organizace jako právnické osoby, které nebyly zřízeny nebo založeny za účelem podnikání, je zákon o dani z příjmu.

Kritérium způsobu financování hovoří o organizacích financovaných:

- *zcela z veřejných rozpočtů* – organizační složky státu a příspěvkové organizace, které jsou napojeny na rozpočet svého zřizovatele,
- *zčásti z veřejných rozpočtů* – dotace poskytnuté ze státního rozpočtu a z rozpočtu obcí, krajů občanským sdružením a obecně prospěšným společností,
- *převážně ze soukromých zdrojů* – u sportu například členské příspěvky, sponzorské dary, patronáty a dobrovolnictví.
- *především z výsledků své činnosti* – podnikatelská činnost - reklamní služby, pronájem sportoviště, prodej občerstvení, klubové restaurace, bankovní půjčky.²⁶

2.7 Možnosti financování sportu

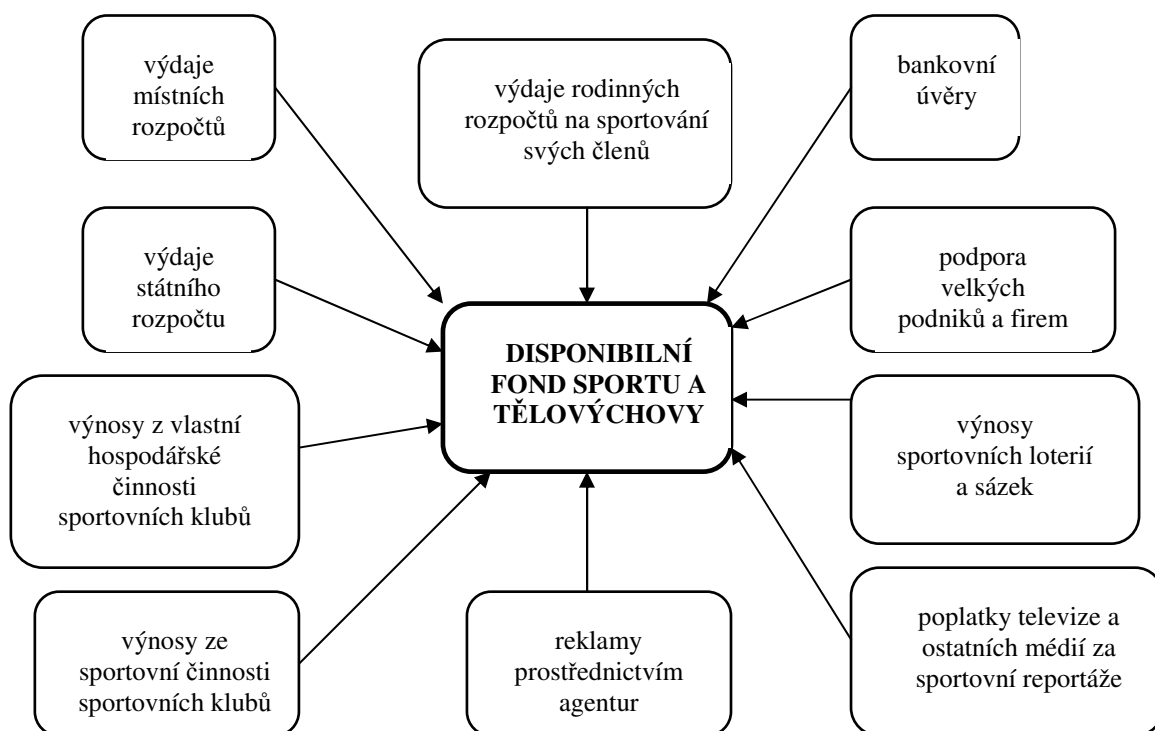
„Sportovní organizace získávají peníze na činnost z různých zdrojů. Vícezdrojový systém, který vytváří disponibilní fond sportu a tělovýchovy je uplatňován a realizován zejména v oblasti neziskových organizací. Je nutno si uvědomit, že všechny tyto typy organizací jsou neobyčejně flexibilní a dynamické při získávání finančních zdrojů. Využívá se širokého spektra privátních a veřejných finančních zdrojů.“²⁷ Níže uvedené schéma 2.1 znázorňuje jak takový vícezdrojový systém, jenž vzniká kombinací veřejného a neveřejného financování, vypadá.

²⁵ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁶ REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. s. 40.

²⁷ NOVOTNÝ, J. a kol. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. 1.vyd. Praha: Oeconomica, 2006. s. 81.

Obr. 2.2 Disponibilní fond sportu a tělovýchovy

Zdroj: NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu* (2000), 2009.

„Výše naznačené schéma je zobrazením všech zdrojů existujících v této specifické sféře lidské činnosti. Samozřejmě, že záleží na úrovni prováděného sportu. Máme na mysli zejména sport pro všechny. Dominantní roli zde hrají především výdaje rodin, výdaje místních rozpočtů a částečně i centrálního státního rozpočtu. Naopak u vrcholového sportu hrají dominantní roli především poplatky televize, příjmy z reklamy, podpora velkých podniků (sponzorování).“²⁸ Bankovní úvěry jsou další možností financování sportu a tělovýchovy, avšak banky velmi nerady poskytují úvěry na sport (projekty sportovního charakteru, podnikatelské záměry ze sportu). Hlavní příčinou je nízká připravenost sportovních manažerů na tržní prostředí a přetrvávající předsudky z minulosti.

A) Evropská unie

V programech podpory Evropské unie nejsou a minimálně do roku 2010 nebudou vypisovány žádné speciální programy zaměřené na sport. Metodika pro tvorbu Evropských regionálních rozvojových programů na léta 2007 – 2013, vycházející z předpokladů přijetí Lisabonské smlouvy, byla již schválena v Evropském parlamentu a sport obsahuje.

²⁸ NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000. s. 58.

Od roku 2009 je možné, díky nedávno proběhnutému ratifikačnímu procesu Lisabonské smlouvy, že se situace změní. „Lisabonská smlouva se zaměřuje na rozvoj evropského rozměru sportu podporou spravedlivého a otevřeného sportovního soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport, jakož i ochranou fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště mladých sportovců.“²⁹

Přesto existuje i nyní celá řada grantových programů EU, ze kterých může sport profitovat. Tímto programem je například Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko. Vše zde bereme pouze jako součást projektu, který splňuje podmínky některého ze současných programů Evropského společenství např. se zaměřením na zdraví, mládež, výchovu, podporu regionální a místní infrastruktury. Jinými slovy sport musí být použit pouze jako „prostředek“ k dosažení „vyššího cíle“. Nicméně, samotné čistě sportovní akce jako jsou mistrovství, soutěže, tradiční mezinárodní sportovní soutěže, atd., nemohou pravděpodobně počítat s jakýmkoliv financováním ani v letech 2007 - 2013.

Při žádosti o dotace z jednotlivých programů Evropské unie musíme nejprve zjistit, zda náš projekt vyhovuje zadání programu, zda naše sdružení může být příjemcem příspěvku, zda můžeme garantovat veškeré podmínky čerpání dotace, zda máme vlastní prostředky na financování projektu a v neposlední řadě, zda jsme schopni projekt v rámci evropských požadavků administrativně zvládnout. Agenda spojená s čerpáním dotací EU není jednoduchá. Zpracování, podání, administrace projektu, vyúčtování a vypracování závěrečné zprávy lze svěřit specializované agentuře nebo vytvořit tým vysoce kvalifikovaných specialistů.³⁰

B) Státní rozpočet

Státní rozpočet je nejvyšším typem z veřejných rozpočtů. Na sport jde ročně z veřejných zdrojů 7,7 miliardy³¹ korun, a to včetně odvodů z hazardních her či od regionů a obcí. Prostředky na financování tělovýchovy a sportu ze státního rozpočtu jsou poskytovány z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – 333. Dále mohou být finanční prostředky přidělovány z kapitoly Všeobecná pokladní správa (výdaje, které mají všeobecný charakter). MŠMT určuje finance na financování školní tělesné výchovy, na uskutečňování

²⁹ Interní materiály s názvem Koncepce státní podpory sportu v České republice poskytnuté Moravskoslezským krajským sdružením Českého svazu tělesné výchovy; 2010.

³⁰ Dostupné z http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm [20. listopad 2009].

³¹ Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport/analyza-financovani-sportu-v-ceske-republice> [20. listopad 2009].

programů na podporu státní sportovní reprezentace a na některé oblasti masového sportu. Územně samosprávné celky a soukromé subjekty financují ostatní oblasti ve sportu a tělovýchově.³² Rozdělování státních prostředků posuzuje Rada pro tělovýchovu a sport, která svá doporučení předkládá rozhodnutí MŠMT.

Ze státního rozpočtu se jedná o účelové dotace, jež jsou realizovány přes 9 vypsaných vládních programů státní podpory sportu, o kterých se blíže zmiňuje třetí kapitola. Tělovýchovných jednot se týká část z programů věnovaných investicím do sportovních zařízení a částečného krytí nákladů na provoz a údržbu sportovních zařízení. U tohoto typu dotace se vyžaduje spoluúčast žadatele.

C) Krajské a obecní rozpočty

Kraje zřizují jako orgán zastupitelstva kraje výbory pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost nebo přímo výbory pro tělovýchovu a sport, v jejichž kompetenci je poskytovat dotace v oblasti sportu a tělovýchovy. Rada kraje rozhodne o přidělení dotace na jeden kalendářní rok.

Obecní (městské) rozpočty jsou svým charakterem nejbližší sportovním organizacím na úrovni sportovních klubů. Pravomoci ovlivňující činnost sportovních organizací vymezuje zákon o obcích. Rozpočet obce se pro sportovní organizace může stát významným finančním zdrojem. Obec nemá ze zákona uloženu povinnost finančně podporovat rozvoj tělovýchovy a sportu na svém území. Stejně jako stát, tak i kraje a obce se ze svých rozpočtů podílejí na financování školní tělesné výchovy.

D) Zdroje financování sportovních organizací z hlavní činnosti

Členské příspěvky se využívají tradičně jako zdroj financování (tvoří zhruba 50 % veškerých příjmů). Stanovení výše členských příspěvků určuje a schvaluje valná hromada. Rozdíl je ve výši příspěvků mezi jednotlivými zastřešujícími organizacemi, jejichž výčet je zmíněn výše a dále podle jednotlivých sportovních odvětví. Odlišnosti můžeme pozorovat i v jednotlivých regionech, městech i obcích. **Dary** mohou mít formu peněžní i nepeněžní a jsou poskytovány bez nároku na protislužbu. **Patronáty** se vyskytují u velkých firem, které věnují velký obnos peněz na podporu mládežnických družstev v klubu. Dále mohou sloužit

³² HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. s. 177.

jako zdroje sportovních klubů **příspěvky municipalit, domácností, finanční prostředky od zastřešujících sportovních organizací, vstupné** na sportovní akce, **startovné, úroky** z uložených vkladů³³ a velkou částí se na podpoře sportu podílí také akcionáři sázkové a loterní společnosti **SAZKA a.s.**, kde je poskytnutý finanční objem závislý na jejím celoročním hospodaření.

E) Zdroje financování sportovních organizací z doplňkové činnosti

Z **podnikatelské činnosti** hovoříme převážně o reklamních službách (propagace komerčních subjektů), pronájmech (pronájem sportoviště jiné organizaci), prodeji občerstvení, pořádání akcí zábavného charakteru (plesy, zábavy), sponzorských příspěvcích, klubových restauracích a ubytovacích zařízeních, výpůjčkách od členů klubu, o bankovních půjčkách, poskytování hostinských a poradenských službách, prodeji sportovního zboží a služeb a také o poskytování služeb v oblasti regenerace (sauna, masáže).

F) Dobrovolnictví a sponzorství

Dobrovolnost je stav, kdy dárce poskytuje majetkové hodnoty ze své vůle, za což může pobírat symbolické náhrady. Ve sportu rozlišujeme dobrovolnictví na krátkodobé a pravidelné, které je obtížnější pro získávání, řízení a motivování dobrovolníků. Některé tělovýchovné jednoty a sportovní kluby v České republice jsou existenčně závislé na dobrovolné práci. Mezi hlavní přínosy dobrovolné činnosti patří levná pracovní síla, nové pohledy a názory, duch a nadšení, propagace a zpětná vazba.³⁴

„Sponzorství balancuje na pomezí reklamy a daru a lze ho chápat jako právní vztah mezi tím, kdo poskytuje příspěvek a tím, kdo takový příspěvek přejímá a plynou mu z toho vůči sponzorovi určité povinnosti a závazky.“³⁵ Ve sportu rozlišujeme čtyři formy sponzoringu – sponzorování jednotlivých sportovců, sportovních týmů, sportovních akcí a sportovních klubů. U sponzoringu je hlavním účelem vytvořit příznivý obraz podnikatelského subjektu na veřejnosti ve spojitosti se sportovní akcí.³⁶

³³ HOWARD, R.; CROMPTON J. *Financing sport*. 2nd Edition. Morgantown: Fitness Information Technology, 2004. s. 235.

³⁴ NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. s. 58.

³⁵ DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004. s. 57.

³⁶ TOPINKA, J.; STANJURA, J. *Občanská sdružení ve sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2001. s. 52.

3 MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ JAKO AKTÉR PODPORY SPORTU

3.1 Charakteristika Moravskoslezského kraje

Moravskoslezský kraj vznikl podle ústavního zákona o vytvoření vyšších územních samosprávných celků k 1. lednu 2000 v prostoru severní Moravy a Slezska. Představuje statistickou jednotu NUTS 3 – Moravskoslezský kraj a současně i statistickou jednotku NUTS 2 – Moravskoslezsko, kde je krajským městem statutární město Ostrava.

Kraj sousedí na severu s Polskem (Slezské a Opolské vojvodství) a na východě se Slovenskem (Žilinský kraj). Jižním sousedem je Zlínský kraj a jihozápadním Olomoucký kraj. Kraj vymezuje několik okresů – Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město. V kraji se nachází celkem 22 obcí s rozšířenou působností a 30 obcí s pověřeným obecním úřadem.³⁷ Kraj má celkovou rozlohu 5 427 km² a je na 6. místě mezi kraji České republiky. Žije v něm 1 250 255 obyvatel (stav k 1. 1. 2009), což je nejvíce mezi všemi kraji v České republice.

Moravskoslezský kraj je geograficky velice rozmanitý region. Na západě, východě a částečně i jihu je lemován pohořími. Nižšími polohami prochází nejvýznamnější řeky Odry, Opava, Ostravice a Olše.³⁸

3.2 Struktura sportu na krajském úřadě v Moravskoslezském kraji

Sport je nedílnou součástí Moravskoslezského kraje již více jak patnáct let. Samosprávnost kraje je zajištěna vytvářením vlastních orgánů, jejichž prostřednictvím je výkon samosprávy uskutečňován. Mezi orgány kraje řadíme zastupitelstvo kraje, radu kraje, hejtmana kraje, krajský úřad a zvláštní orgány kraje, které jsou zřízeny hetmanem kraje v přenesené působnosti. Dále je sport v kraji zabezpečován pomocí orgánů zastupitelstva kraje a rady kraje. V případě zastupitelstva hovoříme o výborech, jež slouží jako iniciativní a kontrolní orgány. Rada kraje zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány komise. Nejprůhledněji strukturu sportu v rámci úřadu i kraje zachycují níže uvedené posloupnosti.

³⁷ Dostupné z http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/6966/_s.155/696?kam=kraj&kod=CZ080 [10. leden 2009].

³⁸ Dostupné z http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/prk_2k6_b.pdf [15. leden 2010].

Krajský úřad ⇒ Ředitelka krajského úřadu ⇒ Odbor školství, mládeže a sportu ⇒ Oddělení mládeže a sportu.

Zastupitelstvo kraje ⇒ Výbor pro tělovýchovu a sport.

Rada kraje ⇒ Komise investiční,

⇒ Komise pro rozvoj Moravskoslezského kraje.

Odbor školství, mládeže a sportu

Odbor školství, mládeže a sportu na Krajském úřadě v Ostravě se člení celkem na 5 různých oddělení:

- správy škol,
- rozvoje vzdělávání,
- mládeže a sportu.
- přímých nákladů,
- financování škol,

Odbor plní úkoly v samostatné působnosti a trvale mu jsou svěřeny tyto funkce:

- určuje jednoho člena konkurzní komise v případě konkurzu na funkci ředitele právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení,
- prošetřuje a vyřizuje stížnosti, oznámení a podněty a petice,
- navrhuje opatření na základě výsledků šetření stížností, oznámení a podnětů,
- zajišťuje poradenskou činnost v oblasti školství samosprávným orgánům kraje,
- vypracovává stanoviska k návrhům právních předpisů (připomínkové řízení).³⁹

V oblasti zabezpečení sportu v kraji je důležitá nejen samotná existence odboru a jeho oddělení, ale také jejich personální a finanční stránka. Celkovou sumu pracovníků Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ukazuje tabulka 3.1. Počet zaměstnanců Odboru školství, mládeže a sportu v porovnání s celkovým počtem zaměstnanců na správu a provoz Moravskoslezského kraje v letech 2004 – 2009 zaznamenává tabulka 3.2. Počet zaměstnanců Oddělení mládeže a sportu je ve zmíněném období neměnný, tedy sedm.

³⁹ Dostupné z http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/orgrad_cl14_od13.html [15. leden 2010].

Tab. 3.1 Zaměstnanci Krajského úřadu Moravskoslezského kraje

Zaměstnanci	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Vedoucí odboru a oddělení	69	67	66	69	66	68
Správa a provoz	501	525	546	579	602	613
Správa a provoz celkem	570	592	612	648	668	681
Obslužný personál	32	35	35	38	35	40
Krajský úřad celkem	602	627	647	686	703	721

Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/publikace.html>; vlastní zpracování; 2010.

Tab. 3.2 Počet zaměstnanců Odboru školství, mládeže a sportu v porovnání s celkovým počtem zaměstnanců na správu a provoz

Zaměstnanci	2004		2005		2006	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Správa a provoz celkem	570	100	592	100	612	100
Odbor ŠMaS	85	14,9	82	13,9	82	13,4

Zaměstnanci	2007		2008		2009	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Správa a provoz celkem	648	100	668	100	681	100
Odbor ŠMaS	80	12,3	79	11,8	77	11,3

Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/publikace.html>; vlastní zpracování; 2010.

Z tabulky 3.1 je zcela patrný zvyšující se celkový počet zaměstnanců Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v období let 2004 – 2009, kdy v roce 2004 bylo zaměstnáno celkem 602 pracovníků, a v roce 2009 tento počet vzrostl úhrnem na 721. Dále roste také suma pracovníků na správu a provoz, kdy v roce 2004 bylo zaznamenáno 570 zaměstnanců a v roce 2009 hovoříme již o 681 pracujících. Dle tabulky 3.2 je tomu u Odboru školství, mládeže a sportu právě naopak. Od roku 2004 počet zaměstnanců oproti celkovému počtu pracovníků na správu a provoz klesá, avšak tento pokles není nijak masivní, jelikož se do roku 2009 zmenšil úhrnem pouze o osm zaměstnanců. Se snižujícím se personálním stavem odboru souvisí také nižší procentuální podíl na celkovém počtu zaměstnanců na správu a provoz, kdy v roce 2004 byl podíl ve výši 14,9 % a v roce 2009 se jedná o pokles o 3,6 % na celkový procentuální podíl 11,3 %.

Finanční stránka je představována velikostí výdajů kraje na činnost krajského úřadu v letech 2004 – 2009 a jejich následné porovnání s výdaji na chod odboru školství, mládeže a sportu. Výdaje poskytnuté konkrétně na oddělení mládeže a sportu nelze zjistit, jelikož jsou

vedeny dohromady s výdaji na celý odbor. Celkový přehled těchto výdajů, tedy jak na krajský úřad, tak i na zmíněný odbor, uvádí tabulka 3.3.

Tab. 3.3 Výdaje kraje na činnost krajského úřadu a odboru školství, mládeže a sportu v letech 2004 – 2009 (v Kč)

Výdaje na činnost	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Krajský úřadu	278 441	333 475	426 818	348 022	370 473	389 921
Odbor ŠMaS	1 392	1 593	1 778	1 910	2 082	2 244
Procentní vyjádření	0,50 %	0,48 %	0,42 %	0,55 %	0,56 %	0,58 %

Zdroj: Interní materiály poskytnuté z Oddělení rozpočtu a financování na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje; vlastní zpracování; 2010.

Výše celkových výdajů na činnost krajského úřadu se v jednotlivých letech liší. Největší nárůst nákladů byl zaznamenán v roce 2006, kdy byly vysoké finanční prostředky vynaloženy na rekonstrukci budovy krajského úřadu i jeho přilehlých prostor (například parkoviště). Výdaje poskytnuty na činnost odboru mají ve zkoumaných letech rostoucí tendenci. Ve srovnání se snižujícím se počtem zaměstnanců na odboru se výdaje na činnost odboru v postupu let zvyšují a to především kvůli zvyšujícímu se počtu vedoucích pracovníků, kteří jsou zařazeni do vyšší platové třídy. Ve všech zkoumaných letech 2004 – 2009, se výdaje na příslušný odbor zabezpečující sportovní stránku v kraji, pohybovaly procentně v rozmezí od 0,42 % – 0,58 %, což představuje velice nízký podíl finančních prostředků.

Oddělení mládeže a sportu

Oddělení mládeže a sportu je na krajském úřadě z hlediska personální stránky poměrně malým oddělením, avšak s velkou škálou povinností:

- zabezpečuje rozvoj volnočasových aktivit dětí a mládeže,
- spolupracuje s nestátními neziskovými organizacemi při realizaci krajské politiky vůči mladé generaci a krajské politiky v oblasti sportu,
- koordinuje prevenci sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních,
- koordinuje organizování soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT pro školy a školská zařízení (celkem 115 soutěží s více než 300 kategoriemi, či obory),
- rozvíjí oblast tělovýchovy a sportu, včetně zdravotně handicapovaných sportovců,
- realizuje krajskou a státní politiku v oblasti zájmového vzdělávání dětí a mládeže a aktivního využívání volného času (školní sportovní kluby, školní kluby, školní družiny, střediska volného času),

- realizuje krajskou dotační politiku v oblasti sportu, volnočasových aktivit dětí a mládeže, prevence sociálně patologický jevů,
- zabezpečuje státní dotační politiku pro nestátní neziskové organizace,
- podílí se na tvorbě informačního systému pro mládež ve spolupráci s MŠMT,
- koordinuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu ve školách a školských zařízeních, spolupracuje s nestátními organizacemi v této oblasti.

Co se týče spolupráce s ostatními odbory, kraji, s MŠMT a jinými, tak Moravskoslezský kraj působí v oblasti sportu samostatně. Peníze ze svého rozpočtu rozděluje pomocí dotačního titulu nebo prostřednictvím mimořádných žádostí (jako je Zlatá tretra, Davis cup atd.). Nejvíce kraj spolupracuje s Českým svazem tělesné výchovy, se kterým společně organizuje Sportovce roku, reprezentační výběr na Olympijské hry dětí a mládeže a další spolupráce s jejich svazy. S jinými kraji je součinnost minimální nebo spíše žádná. Přeshraniční kooperace se samotný krajský úřad také neúčastní. Každý kraj si dělá sport po svém a ze svého rozpočtu. Ani z MŠMT na sport do kraje neplynou žádné peníze.

Podíl Moravskoslezského kraje na sportovních akcích pořádaných jak soukromými subjekty, tak i městy je vysoký. Jedná se zde o dotační formu, kdy si konkrétní subjekty zažádají a záleží na rozhodnutí rady kraje nebo zastupitelstva kraje, zda-li dané prostředky poskytnou. Žádosti budou posuzovány na základě systému bodového hodnocení podle kritérií, kterými mohou být například soulad projektu s jedním z vyhlášených programů, splnění formálních náležitostí projektu, cíl projektu, definice cílové skupiny, dle rozpracování rozpočtu, jež musí být zcela jasný a podrobný a také do jaké míry jsou navrhované výdaje nezbytné pro realizaci projektu. Dotační programy jsou každoročně zveřejňovány na internetových stránkách Moravskoslezského kraje.

Výbor pro tělovýchovu a sport plní úkoly, které mu stanoví zastupitelstvo. Zastupitelstvo tento výbor zřizuje až koncem roku 2008. V kraji nenalezneme přímo žádnou komisi, která by se zabývala pouze sportovní činností, ale **Komise investiční** a také **Komise pro rozvoj Moravskoslezského kraje** (existuje od roku 2005) v sobě otázku sportu alespoň částečně zahrnují.⁴⁰

⁴⁰ Dostupné z http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/orgrad_cl14_od13.html [15. leden 2010].

Dále kraj může v oblasti sportu zřizovat organizační složky, jež nemají právní subjektivitu a hospodaří jménem svého zřizovatele, nebo příspěvkové organizace, které jsou zpravidla neziskové a vyžadují samostatnou právní subjektivitu.⁴¹ Moravskoslezský kraj příspěvkovou organizací nebo organizační složku, jejichž náplní by byl výhradně sport, nezřizuje, ale v rámci zřízených příspěvkových organizací se tomuto tématu zčásti věnují Střediska volného času. Počet středisek v kraji neustále klesá a od roku 2007 se můžeme setkat pouze se dvěma. Podpora sportu v Moravskoslezském kraji je uskutečňována také z rozpočtu jednotlivých statutárních měst. Města a obce nabízejí pestrý škálu sportovního vyžití prostřednictvím 36 sportovních center ve 21 druzích sportu, 144 stadionů, 26 zimních stadionů, stovek hřišť, tělocvičen, koupališť a bazénů. V oblasti tělovýchovy a sportu, stejně jako v jiných odvětvích, hraje důležitou roli, jak dobře znají účastníci své prostředí, jak dobře jsou schopni najít silné stránky, odhalit slabé, využít možných příležitostí a nakonec jak dokáží předcházet eventuálním hrozbám. K bližšímu poznání sportovního okolí slouží SWOT analýza Moravskoslezského kraje, jež je vypracována v příloze 1.

Zda-li se můžeme ve statutárních městech jako jsou Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město, setkat s odděleními, odbory, výbory, komisemi, příspěvkovými organizacemi, organizačními složkami či obchodními společnostmi, zřízenými městem a to vše z oblasti sportu a tělovýchovy nám názorně ukazuje níže zpracovaná tabulka 3.4.

Tab. 3.4 Orgány zabezpečující sport ve statutárních městech Moravskoslezského kraje

Město	Oddělení	Odbor	Výbor	Komise	Příspěvková organizace	Organizační složka	Obchodní společnost
Bruntál	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✓
Frýdek-Místek	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓
Karviná	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✓
Nový Jičín	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓
Opava	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓
Ostrava-město	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓

Zdroj: Magistráty statutárních měst Moravskoslezského kraje; vlastní zpracování; 2010.

⁴¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka vypovídá o strukturálním zabezpečení sportu v jednotlivých statutárních městech Moravskoslezského kraje. Je zřejmé, že výbory a organizační složky z oblasti sportu a tělovýchovy se ve městech nevyskytují vůbec. Na druhou stranu sportovní komise a obchodní společnosti můžeme najít v každém ze zmíněných měst. Ve většině případů, když města mají v názvu odboru sport nebo tělovýchovu, tak mají i oddělení, které se přímo zabývá sportovní oblastí, avšak jedinou výjimkou je statutární město Opava, kdy samotný odbor věnovaný sportu a tělovýchově není zřízen. Ve městech Bruntál a Karviná se nesetkáme s žádným odborem ani oddělením, jež by mělo v náplni činnosti oblast sportu nebo tělovýchovy.

Finanční podpora sportu v Moravskoslezském kraji může být uskutečňována z více dostupných zdrojů. Přehled možných programů a institucí poskytujících finanční prostředky znázorňuje tabulka 3.5.

Tab. 3.5 Programy na podporu sportu v Moravskoslezském kraji v letech 2004 – 2009

Instituce	Program
EU	Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.
ENGSO	Dotace od Evropské asociace neziskových nevládních organizací.
MŠMT	Program I – Sportovní reprezentace ČR. Program II – Sportovní centra mládeže. Program III – Sportovní talent. Program IV – Sportovní střediska. Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny. Program VI – Sport a škola. Program VII – Sport zdravotně postižených. Program VIII – Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení. Program 233510 (investice).
Kraj	Dotační program na podporu aktivit v oblasti sportu v Moravskoslezském kraji Mimořádná účelová dotace.
Město Ostrava	Poskytování účelových dotací z rozpočtu statutárního města Ostravy.
Střešní organizace	Př. Finanční příspěvek ČOS sokolským subjektům při realizaci projektů financovaných ze strukturálních fondů EU. Investiční program ČSTV na jednotlivé roky.

Zdroj: <http://www.msmt.cz/sport>; vlastní zpracování; 2010.

Tabulka dokumentuje souhrnný soupis všech možných programů poskytovaných institucemi, jako jsou Evropská unie, Evropská asociace neziskových nevládních organizací,

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, kraj a také město. Každý ze zmíněných programů bylo možno využívat v letech 2004 – 2009. U programu Evropské unie došlo po roce 2007 pouze k přeměně názvu ze Společného regionálního operačního programu na Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko. V případě Moravskoslezského kraje došlo ke změně v neinvestičních programech, kdy v roce 2005 a 2007 existoval Program IX, o němž se blíže zmiňuje podkapitola 3.3. Další změna byla v kraji zaznamenána v oblasti investičních programů, kdy v roce 2006 a 2008 měl platnost Podprogram 233514, kterým se blíže zabývá další podkapitola. Všechny programy uvedené v tabulce mohou být uskutečněny v Moravskoslezském kraji.

3.3 Programy ve sportu podporované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Od roku 2004 do dnes nebyly zaznamenány žádné změny v podmínkách pro přijetí žádosti o dotaci. Změna nastala pouze v obsahové části programů, například v roce 2004 existovala v Programu V podpora zaměřená na pohybové aktivity občanů starších 60 let, která je dnes součástí podpory zdravého a aktivního životního stylu. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhláší státní podporu sportu pro rok 2010 pro nestátní neziskové organizace s výjimkou organizací působících v oblasti státní podpory pro mládež. Za oblast sportu zodpovídá odbor sportu. Pro tuto oblast je vyhlášována „státní podpora sportu“ pro příslušný kalendářní rok. Programy vyhláší Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jež je ústředním orgánem státní správy. Veřejné vyhlášení programů podpory sportu v roce 2009 se člení do tří různých oblastí.⁴²

A) Oblast státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů

Tato podpora je určena specifickému okruhu občanských sdružení – sportovních svazů zabezpečujících sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů.

Program I – Sportovní reprezentace ČR

Hlavním úkolem je podpora sportovní přípravy reprezentantů v kategorii dospělý a junior a jejich následná účast na vrcholných mezinárodních soutěžích jako jsou například olympiády.

⁴² Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport/zasady-programu-statni-podpory-sportu-2010-2> [20. leden 2010].

Následující činností je roční podpora olympijského cyklu, ve které jde převážně o sportovní přípravu reprezentačních týmů u sportů, které byly zařazeny do programu Olympijských her.

V neposlední řadě je zde podpora důležitých sportovních akcí pořádaných v České republice v kalendářním roce a také subvence velkým akcím přesahující jeden kalendářní rok.

Program II – Sportovní centra mládeže

Cílem vyhlášeného programu je podpora projektů sportovní přípravy talentovaných sportovců dorostenecké a juniorské kategorie (věk většinou mezi 15 – 19, určeno MŠMT nebo jinými mezinárodními pravidly). Příprava sportovních talentů bude probíhat prostřednictvím vybraných sportovních svazů. U zdravotně postižených sportovců se spojují věkové kategorie junioři a senioři.

Program III – Sportovní talent

Hlavní náplní programu Sportovní talent je subvencování přípravy sportovně talentované mládeže v občanských sdruženích. Podpora se zaměřuje výhradně na činnost jednotlivců, oddílů nebo klubů s určením na výcvikové tábory, testování sportovců, kontrolní sportovní srazy, okresní a krajské výběry a jejich soutěže a republikové výběry mládeže. Vše se odehrává prostřednictvím vybraných sportovních svazů, které jsou zařazeny do systému přípravy sportovních talentů.

Dalším úkolem, spadajícím do tohoto programu, je podpora finále celostátního projektu „Olympiády dětí a mládeže“.

Program IV – Sportovní střediska

Sportovní příprava talentů ve věku 10 – 15 let se stává cílem tohoto programu. V této oblasti se doporučuje využít spolupráce se zástupci jednotlivých základních škol. Jde o projekt dlouhodobého charakteru, který realizují určené sportovní svazy, jež jsou zařazeny do systému přípravy sportovních talentů.

Další úlohou je doplnění programu o podporu základní sportovní přípravy dětí, většinou ve věku 6 – 15 let, které jsou umístěny do systému všeobecné přípravy sportovních talentů. Vše musí být v souladu s předloženým projektem sportovního svazu.⁴³

B) Oblast veřejně prospěšných programů - tělovýchovy

Tato oblast je zaměřena na konkrétní občanská sdružení, jež zabezpečují sportovní a tělovýchovnou činnost po celý rok nebo realizují otevřené a jednorázové sportovní a tělovýchovné akce. Žádost musí mít celostátní charakter a být předložena nestátní neziskovou organizací s celorepublikovou působností, nikoliv jednotlivými sportovními kluby nebo tělovýchovnými jednotami. Pouze v rámci Programu VI se realizují projekty zaměřené na školní sportovní činnost a na účast na mezinárodních soutěžích.

Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny

Program je určen na podporu projektů vedoucích k celoživotním pohybovým aktivitám občanů s prioritami a s účelovým zaměřením na:

- pravidelnou sportovní činnost dětí a mládeže ve věkové kategorii 6 – 18 let,
- otevřené sportovní a tělovýchovné akce, včetně jednorázových kampaní orientovaných ke zdravému a aktivnímu životnímu stylu,
- vzdělávání dobrovolných pracovníků nestátních neziskových organizací v oblasti sportu pro všechny, mimo trenérů a rozhodčích sportovních svazů,
- tělovýchovnou reprezentaci.

Program VI – Sport a škola

V programu Sport a škola může žádat nestátní nezisková organizace se zaměřením na školní, studentské nebo univerzitní sportovní činnosti. Jako cíl má stanoveno vytváření podmínek pro široké sportovní aktivity a soutěže žáků a studentů škol, kteří jsou členy školních sportovních klubů a vysokoškolských sportovních organizací. Program je účelně zaměřen na:

- pravidelnou sportovní činnost žáků školních a univerzitních sportovních klubů ve věkové kategorii 6 – 26 let,
- soutěže žáků a studentů školních a univerzitních sportovních klubů republikového charakteru,

⁴³ Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport> [20. leden 2010].

- pohybové aktivity zaměřené na zdravotně oslabené žáky a studenty,
- podporu projektů Center sportu na školách,
- mezinárodní soutěže žáků a studentů škol sdružených ve sportovních Mezinárodních školských a studentských organizacích pořádaných v České republice a částečná účast v zahraničí.

Program VII – Sport zdravotně postižených

Cílem programu je podpora tvorby podmínek pro aktivní pohybovou činnost a integraci zdravotně postižených občanů a to převážně za účelem:

- zapojení dospělých a mládeže do pravidelné sportovní činnosti,
- podpory mezinárodních soutěží zdravotně postižených sportovců, pořádaných na území České republiky.

V této oblasti mohou o podporu žádat pouze specializovaná sportovní sdružení s celostátní působností. Podmínkou je, že členská základna musí být tvořena nejméně z 90 % zdravotně postiženými občany a jejich nezbytným doprovodem a musí provozovat hlavně paralympijské a deaflympijské sporty (vrcholná soutěž pro špičkové neslyšící sportovce, olympiáda pro hluchoněmé). Samotnou žádost předkládá nestátní nezisková organizace působící v oblasti zdravotně postižených sportovců. Jde o sdružení, kde členskou základnu tvoří nejméně 400 členů.

Program VIII – Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení

Uvedený typ podpory je neinvestičního charakteru, a proto jej nelze zaměňovat za investiční projekt s vazbou na zvyšování hodnoty majetku.

Hlavní úkol, jak již vyplývá z názvu programu, spočívá v podpoře zabezpečení údržby a provozu sportovních a tělovýchovných zařízení v oblasti sportu a to se zaměřením na:

- údržbu a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení a taktéž zařízení sloužících k přípravě reprezentantů a to vše ve vlastnictví nebo výpůjčce,
- údržbu technických prostředků, strojů a zařízení sloužících ke sportovní činnosti ve vlastnictví nebo nájmu nestátní neziskové organizace.⁴⁴

⁴⁴ Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport> [20. leden 2010].

C) Oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku – ISPROFIN

Dotace jsou získávány na podporu rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací s hlavním cílem vytvořit a zlepšit technické podmínky v oblasti sportovní infrastruktury. Příjemci dotací mohou být jak nestátní neziskové organizace, města a obce, tak i resortní sportovní centra a občanská sdružení.⁴⁵

- Program 233510 (investice):

Podprogram 233512 – tělovýchova,

Podprogram 233513 – sportovní reprezentace.⁴⁶

Pouze v roce 2005 a 2007 existoval Program IX. V roce 2005 byl tento program určen na podporu sportovně talentovaných žáků ve sportovních gymnáziích a gymnáziích s třídami se studijním oborem Sportovní příprava. V roce 2007 se zabýval Program IX oblastí vědy a výzkumu ve sportu, který byl účelově zaměřen na výzkumné úkoly s výstupy podporující využívání vědeckých poznatků v praxi.

3.3.1 Dotace poskytnuté Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na sport

Dotace poskytnuté Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na sport lze rozdělit na investiční a neinvestiční. Dotace na schválené programy se poskytují až do výše 100% rozpočtovaných výdajů projektů. U Programu V. a Programu VIII. se dotace poskytují až do výše 70% rozpočtovaných výdajů projektů, pokud není stanoveno jinak. Výši investičních a neinvestičních dotací v období let 2004 – 2009 nám blíže ukazuje tabulka 3.6 a 3.7.

Tab. 3.6 Investiční dotace poskytnuté MŠMT v ČR v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Podprogram	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Podprogram 233512	370 986	432 020	421 942	271 100	564 500	466 838
Podprogram 233513	86 462	97 881	119 315	107 000	184 600	150 193
Podprogram 233514	-	-	61 364	-	76 000	-
Celkem	457 448	529 901	602 621	378 100	825 100	617 031

Zdroj: <http://www.msmt.cz/sport/pro-odborniky>; vlastní zpracování; 2010.

Všechny uvedené podprogramy v tabulce tvoří jeden celistvý Program 233510 (investice). Účely Podprogramů 233512 a 233513 jsou zmíněny výše. Podprogram 233514 se zaměřuje na podporu rozvoje a obnovu materiálně-technické základny Mistrovství světa

⁴⁵ Dostupné z http://www.msmt.cz/uploads/TVS/2010/Podpora_sportu_2010_www.pdf [22. leden 2010].

⁴⁶ Dostupné z <http://www.msmt.cz/sport> [22. leden 2010].

v klasickém lyžování v roce 2009. Tento podprogram byl využíván pouze v letech 2006 a 2008. Rok 2007 je spojen s výrazným poklesem poskytnutých investičních dotací, a to v důsledku snížení investičních prostředků z rozpočtu kapitoly MŠMT. V roce 2009 klesla výše poskytnuté dotace z 825 100 000 Kč na 617 031 000 Kč a to díky dopadům finanční krize na státní rozpočet.

Tab. 3.7 Neinvestiční dotace poskytnuté MŠMT v ČR v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Program	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Program I	327 000	327 000	345 000	365 000	336 000	336 000
Program II	167 900	170 000	173 000	175 000	175 000	175 000
Program III	83 000	83 000	82 000	83 000	83 000	83 000
Program IV	54 000	55 224	55 872	56 664	75 000	75 500
Program V	27 000	33 000	30 000	35 000	33 000	30 000
Program VI	18 000	20 000	20 000	20 000	20 000	21 000
Program VII	6 000	6 000	6 000	7 000	7 000	9 500
Program VIII	160 396	159 640	290 000	334 306	167 891	154 154
Celkem	843 296	853 864	1 001 872	1 075 970	896 891	884 154

Zdroj: <http://www.msmt.cz/sport/pro-odborniky>; vlastní zpracování; 2010.

Z tabulky je zřetelná prioritní orientace státu na sportovní reprezentaci České republiky a vrcholový sport (Program I). Naopak nejnižší podporu poskytuje MŠMT na sport zdravotně postižených (Program VII). Finanční prostředky poskytnuté v jednotlivých letech se výrazně odlišují pouze u Programu VIII, kdy v roce 2006 a 2007 dochází k téměř dvojnásobnému nárůstu. Zaznamenané zvýšení je zapříčiněno většími příspěvky pro Sportovní svazy nestátních neziskových organizací, pro Český svaz tělesné výchovy, a také dochází k navýšení peněz na jmenovité akce a „Sportovní třídy“.

Podmínky pro předložení žádosti o poskytnutí dotace na sportovní činnost ze státního rozpočtu názorně uvádí příloha číslo 3.

3.4 Program v oblasti sportu podporovaný Moravskoslezským krajem

Jednotlivé kraje v České republice nemají pevně stanovená jednotná pravidla ani vzájemně koordinovanou dotační politiku, rozdělování prostředků z krajských rozpočtů je v obecné rovině vázáno pouze zákonem o krajích a zákonem o podpoře sportu. Je plně v kompetenci krajských zastupitelů, jakou dotační politiku přijmou v oblasti sportu. Grantová politika se tematicky zaměřuje na šest základních oblastí:

- dotace provozních potřeb organizací tělovýchovy a sportu,
- budování infrastruktury tělovýchovy a sportu,
- rozvoj lidských zdrojů v oblasti tělovýchovy a sportu,
- propagace tělovýchovy a sportu,
- podpora vrcholového a výkonnostního sportu,
- podpora reprezentace a mezinárodní spolupráce.

Dotační program vyhlašuje Moravskoslezský kraj od roku 2002. Jeho podoba zůstává stejná, mění se pouze podmínky pro předložení žádosti. V oblasti sportu se zaměřují převážně na podporu přípravy a účasti sportovců Moravskoslezského kraje na Mistrovství ČR, Evropy, světa. Dále se soustřeďuje na podporu významných krajských, celostátních a mezinárodních akcí a činností konaných na území kraje, podporu sportovních akcí pro širokou veřejnost, zejména pro děti, mládež, seniory a handicapované sportovce. Další oblastí je podpora vzdělávání dobrovolných tělovýchovných pracovníků i trenérů a podpora pravidelné činnosti sportovních organizací zaměřených zejména na talentovanou mládež.

K poskytování dotací z rozpočtu kraje jsou každoročně zpracovány zásady a podmínky. Dále jsou určeny základní oblasti pro poskytování dotací, jednou z podmínek je spoluúčast žadatele ve výši 30 – 70 % na příslušný projekt a omezení možné částky dotací maximálním limitem (např. 200 000 Kč). Pokud se žadateli nepodaří získat podporu touto formou, má ještě možnost zažádat si na krajském úřadě o mimořádnou účelovou dotaci.

Dotační program na podporu aktivit v oblasti sportu v Moravskoslezském kraji pro rok 2010 je určen pouze pro nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti) zajišťující tělovýchovnou, sportovní a turistickou činnost. Není určen pro politické strany a politická hnutí, příspěvkové organizace, organizační složky státu a fyzické osoby. V tomto dotačním programu nelze žádat dotaci na projekty spolufinancované z prostředků fondů Evropské unie. Cílem programu je podpora významných krajských, celostátních a mezinárodních sportovních akcí s přínosem pro Moravskoslezský kraj. Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje obsahuje příloha číslo 2. Náležitosti smlouvy jsou v období let 2004 – 2009 neměnné.

V České republice bylo zaznamenáno celkem 268 sportovních center ve 36 druzích sportu. V Moravskoslezském kraji se nachází celkem 36 sportovních center ve 21 druzích

sportu,⁴⁷ z nichž nejrozšířenější členskou základnu mají tyto druhy sportů: hokej, fotbal, florbal, hokejbal, házená, volejbal, atletika, basketbal, lyžování. Zmíněné sporty se provozují na velmi dobré profesionální úrovni. Mezi tradičně pořádané sportovní akce v regionu patří například Zlatá tretra, Valašská zima, Beskydská Regata na Žermanicích – jachting, Běh na Lysou horu, Běh na Kozubovou v Dolní Lomné, Kopřivnický drtič (cyklistický hobby maratón), Běh krajem Emila Zátopka, Kopřivnice a mnohé další. Tabulka 3.8 uvádí počty sportovních klubů (svazů) v jednotlivých krajích České republiky.

Tab. 3.8 Počet obyvatel připadajících na jeden sportovní klub (svaz) v krajích ČR

Kraj	Kluby	Obyvatelé	Obyvatelé na 1 klub	Pořadí
Hlavní město Praha	1 971	1 233 211	626	5
Jihočeský	862	636 328	738	9
Jihomoravský	1 287	1 147 146	891	11
Karlovarský	205	308 403	1 504	13
Královehradecký	753	554 520	736	8
Liberecký	1 752	437 325	250	1
Moravskoslezský	2 288	1 250 255	546	2
Olomoucký	1 027	642 137	625	4
Pardubický	794	515 185	649	6
Plzeňský	274	569 627	2 079	14
Středočeský	1 396	1 230 691	882	10
Ústecký	1 150	835 891	727	7
Vysočina	424	515 411	1 216	12
Zlínský	1 081	591 412	547	3
Celkem	15 264	10 467 542	-	14

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/publ/1301-09-k_1_1_2009; vlastní zpracování; 2010.

Celková suma všech sportovních klubů vyskytujících se v České republice činí 15 264. Počty sportovních klubů se v krajích liší často i o stovky. Nejvyšší počet svazů je zaznamenán právě v Moravskoslezském kraji a to ve výši 2 288 spolků. Naopak nejméně jich registruje kraj Karlovarský, pouhých 205 klubů. Dále je z tabulky zřejmé, že z počtu obyvatel připadajících na jeden klub v kraji nelépe dopadl kraj Liberecký, kde na jeden sportovní klub přísluší celkem 250 obyvatel. Obecně to znamená, že možnost sportovat v klubu je dostupná více lidem než v ostatních krajích. Nejhuře se však jeví kraj Plzeňský, kde se 2 079 obyvatel může podílet na sportování v jednom klubu. Kraj Moravskoslezský se umístil na druhém místě, s konečným číslem 546 obyvatel na jeden spolek, což je vzhledem k nejvyššímu počtu

⁴⁷ Dostupné z http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/mas_020501.html [22. leden 2010].

obyvatel v krajích v České republice velice dobrý výsledek. Počet obyvatel v jednotlivých krajích je datován k 1. 1. 2009.

Podmínky pro předložení žádosti o poskytnutí dotace na sportovní činnost z rozpočtu Moravskoslezského kraje názorně uvádí příloha číslo 3.

3.5 Programy v oblasti sportu podporované městem Ostrava

Statutární město Ostrava podporuje a propaguje sportovní akce všeho druhu a svým občanům nabízí mnoho volnočasových aktivit. Za účelem zabezpečení podpory a rozvoje v oblastech mládeže, tělovýchovy a sportu rozhodlo zastupitelstvo města Ostravy o vyhlášení dotačních programů na podporu sportovní činnosti. Jedná se o dva programy z oblasti sportu s názvy:

- tělovýchova a sport,
- vrcholový sport.

Kromě programů v odvětví sportu se zastupitelstvo zabývá také dotačními programy na podporu:

• sociální péče,	• zdravotnictví,
• volného času,	• protidrogové prevence,
• handicapovaných včetně dětí a mládeže,	• kultura,
• školství,	• prevence kriminality.

Účelové dotace jsou poskytovány z rozpočtu statutárního města Ostravy na projekty:

- realizované na území města Ostravy s celoměstským dopadem,
- uskutečňované v souladu se strategiemi schválenými zastupitelstvem města,
- se vztahem k Ostravě,
- výrazně představujícím město a region v jiných oblastech ČR,
- reprezentující Ostravu, region a republiku v zahraničí.

Přípravu a průběh výběrového řízení zajišťují příslušné odbory Magistrátu města Ostravy, v případě sportu se jedná o Odbor školství, kultury, sportu a volnočasových aktivit. Předložené přihlášky posuzuje Komise pro děti, mládež a sport, která je v případě potřeby rozšířena o odborné poradní pracovní skupiny. Zmíněná komise doporučuje poskytnutí

dotace, její výši a účel použití radě města. O konečném poskytnutí účelových dotací rozhoduje zastupitelstvo města na návrh rady města. Podpora je určena právnickým a fyzickým osobám splňující stanovené podmínky. Předpokladem poskytnutí dotace je vyrovnaní veškerých závazků k rozpočtu statutárního města Ostravy. Dotace je poskytnuta jednorázově nebo ve splátkách na daný kalendářní rok. Z poskytnuté dotace není možné hradit výdaje investičního charakteru, pohoštění, přiděly jiným právnickým nebo fyzickým osobám, leasingové splátky, úroky z úvěru, splácení pokut, stravenky, penále a odpisy z majetku. Rozdílem oproti přihláškám podávaných na krajském úřadě je povinnost přihlášení prostřednictvím elektronické aplikace EvAgend, dostupné na internetových stránkách města Ostravy.⁴⁸

Podmínky pro předložení žádosti o poskytnutí dotace na sportovní činnost názorně uvádí příloha číslo 3. Oblast finančních zdrojů, jež poskytuje město Ostrava ze svého rozpočtu je dále rozpracována v podkapitole 4.3.

⁴⁸ Dostupné z <http://www.ostrava.cz/site/ostrava/obcan/hledam-informace/dotace/telovychova-a-sport> [22. leden 2010].

4 ANALÝZA FINANČNÍCH ZDROJŮ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE NA PODPORU SPORTU

Sport se v dnešní době stává význačnou součástí každé obce, které ho vlastním způsobem propagují a samozřejmě dle svých možností i financují. Obce mohou rozvoj tělesné kultury na svém území podporovat přímo z rozpočtu obce, konkrétně z kapitoly školství, mládeže a sportu nebo také z jiných kapitol. Finanční prostředky poskytnuté obcí nemají žádný zákonný podklad, nikde není stanovena povinnost dané finance vynakládat. Vše závisí pouze na rozhodnutí představitelů dané obce. K podpoře organizací mohou obce využít vyhlášení dotačních programů, čímž projevují zájem o podporu a rozvoj tělesné kultury. Jako další zdroj kapitálu mohou sloužit nepochybně i rozpočty krajských úřadů a státní rozpočet. Prostředky z veřejných rozpočtů jsou rozděleny do sportovních organizací zejména na zabezpečení sportovní reprezentace, investic do sportovních zařízení, na zaopatření sportovních center mládeže, na zajištění veřejně prospěšných programů v oblasti sportu a na podporu ostatních tělovýchovných a sportovních akcí různého charakteru. V neposlední řadě stojí za zmínku i rozpočet Evropské unie, konkrétně jednotlivé operační programy, které se v blízké době stanou zřejmě dalším důležitým finančním podporovatelem sportu v České republice i ostatních státech Evropské unie. Další možností, jak zabezpečit finanční toky do sportu, je založení speciální organizace k zabezpečení sportovních záležitostí. Rozvoj tělovýchovy a sportu v obci může být umožněn též formou PPP (způsob zajištění veřejných služeb nebo veřejné infrastruktury na základě dlouhodobého smluvního vztahu, kde veřejný a soukromý sektor vzájemně sdílejí užitky a rizika).

4.1 Finanční zdroje poskytnuté ze státního rozpočtu

Státní rozpočet je jednou z možných variant jak mohou jednotlivé organizace přijít k finančním prostředkům, jež by jim pomohly v jejich fungování a v dalším rozvoji. Důležitou roli zde hraje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jako hlavní přerozdělovací aktér peněz ze státního rozpočtu do oblasti sportu. Přerozdělování se odehrává pomocí 8 neinvestičních a 1 investičního programu a to vše po splnění stanovených podmínek. Zásady programů státní podpory sportu pro nestátní neziskové organizace jsou vyhlašovány každoročně v souladu se zákonem 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy neposkytuje do rozpočtu kraje žádné finanční prostředky na podporu sportu. Dotace ze státního rozpočtu jsou určeny pouze pro občanská sdružení v oblasti tělovýchovy a sportu na základě vyhlášených programů a projektů pro příslušný rok. Finanční částky se poskytují také na podporu účasti sportovců na letních a zimních olympijských hrách, letní paralympiádě a na akademických mistrovstvích světa. Podíl investičních a neinvestičních dotací na celkových dotacích ze státního rozpočtu do sportu v rozmezí let 2004 – 2009 znázorňuje tabulka 4.1.

Tab. 4.1 Podíl dotací na celkových dotacích ze státního rozpočtu vynakládaných na sport v ČR v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Typ dotace	2004		2005		2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Investiční	457 448	35	529 901	38	602 621	38
Neinvestiční	843 296	65	853 864	62	1 001 872	62
Celkem	1 300 744	100	1 383 765	100	1 604 493	100

Typ dotace	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Investiční	378 100	26	825 100	48	617 031	41
Neinvestiční	1 075 970	74	896 891	52	884 154	59
Celkem	1 454 070	100	1 721 991	100	1 501 185	100

Zdroj: <http://www.msmt.cz/sport/pro-odborniky>; vlastní zpracování; 2010.

Celkové dotace ze státního rozpočtu na sport se pohybují průměrně okolo 1,5 mld. Kč ročně. K nejvyššímu nárůstu dochází v roce 2006 a 2008, a to díky podpoře Mistrovství světa v klasickém lyžování konaného v roce 2009. Procentně se na celkových výdajích na sport podílí vyšší mírou dotace neinvestičního charakteru, i když tento podíl se rok od roku snižuje. Rok 2004 je spojen s 35 % podílem investičních dotací a 65 % podílem dotací neinvestičních. V roce 2009 se výše investičních dotací zvýšila o 6 %, hovoříme celkem o 41 % podílu investičních dotací a oproti nim 59 % účast neinvestičních dotací.

4.2 Finanční zdroje poskytnuté v Moravskoslezském kraji

Sport a pohybové aktivity občanů musí být samozřejmou součástí politiky, organizační a rozpočtové struktury krajů. Rozpočet Moravskoslezského kraje slouží jako další důležitý zdroj pro zkvalitnění sportovní stránky na území celého kraje. Kraj formou dotačních programů a mimořádných účelových dotací zajišťuje rozvoj sportu pro všechny, zejména dětí, mládeže a seniorů, přípravu sportovních talentů, zajištění jejich účasti na mistrovstvích

a evropských a světových pohárech a samozřejmě se zaměřuje také na pomoc zdravotně postiženým občanům.

Výši finančních prostředků poskytnutých organizacím z rozpočtu Moravskoslezského kraje na sport znázorňuje tabulka 4.2 a dále podíl dotací do sportu na celkových dotacích z rozpočtu Moravskoslezského kraje v letech 2004 – 2009 ukazuje tabulka 4.3.

Tab. 4.2 Rozdělení finančních prostředků na sport z rozpočtu Moravskoslezského kraje jednotlivým organizacím (v Kč)

Organizace	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Občanská sdružení	2 100 000	1 926 018	1 828 360	1 979 196	1 957 923	1 945 267
Obce a jejich organizace	700 000	-	82 253	-	-	-
Ostatní organizace	100 000	-	50 000	-	-	-
Celkem	2 900 000	1 926 018	1 960 613	1 979 196	1 957 923	1 945 267

Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rozpocet.html>; vlastní zpracování; 2010.

Výše uvedená tabulka nám ukazuje, že v roce 2004 dosáhly výdaje organizacím z rozpočtu Moravskoslezského kraje na sport celkem 2 900 000 Kč, což představuje nejvyšší částku za posledních šest let. Další roky 2005 – 2009 byly poskytnuty částky pohybující se těsně kolem 2 000 000 Kč. Částka se během dalších let snížila o 900 000 Kč díky nízkému nebo žádnému poskytování financí obcím nebo jejich organizacím. Obce si oblast sportu začaly zabezpečovat svými vlastními prostředky. Každoročně mohou s příspěvky kalkulovat pouze občanská sdružení.

Tab. 4.3 Podíl dotací na sport na celkových dotacích z rozpočtu Moravskoslezského kraje v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Dotace	2004		2005		2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Dotační programy celkem	228 959	100	257 167	100	345 887	100
Z toho dotace na sport	2 900	1,27	1 926	0,75	1 961	0,57

Dotace	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Dotační programy celkem	236 010	100	282 613	100	302 520	100
Z toho dotace na sport	1 988	0,84	1 958	0,69	1 945	0,64

Zdroj: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rozpocet.html>; vlastní zpracování; 2010.

Z tabulky je zřejmé, že procentní podíl na celkových dotačních programech má kolísavou tendenci. V roce 2004 se dotace na sport pohybovaly ve výši 1,27 % z celkově poskytnutých dotací. Oproti tomu v roce 2009 je tento procentní podíl menší a to jen 0,64 % z celkového počtu. Závěrem je důležité říci, že Moravskoslezský kraj přispívá na sport velice malou částkou a jednání o jeho zvýšení by se mělo stát předmětem budoucích zasedání.

Další vypracovaná tabulka, označena jako 4.4, se podrobně zabývá podílem výdajů Moravskoslezského kraje na tělovýchovu a sport v poměru k celkovým výdajům kraje v období let 2004 – 2009.

Tab. 4.4 Výdaje Moravskoslezského kraje na tělovýchovu a sport v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Výdaje	2004		2005		2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Běžné	11 151 584	92,36	12 489 341	91,30	13 308 270	85,21
Kapitálové	922 147	7,64	1 190 711	8,70	2 309 157	14,79
Celkové výdaje MSK	12 073 731	100	13 680 052	100	15 617 425	100
Běžné	110 462	97,43	126 535	94,36	128 932	95,68
Kapitálové	2 912	2,57	7 564	5,64	5 820	4,32
Celkové výdaje na sport	113 374	100	134 099	100	134 752	100
Podíl výdajů na sport	0,94 %		0,98 %		0,86 %	

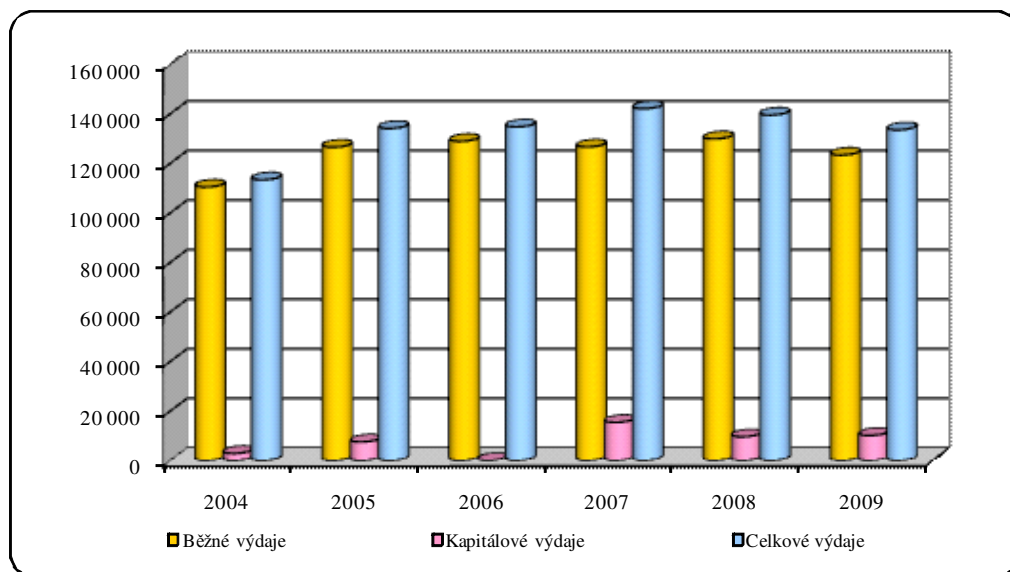
Výdaje	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Běžné	13 135 040	88,25	13 733 819	83,36	15 205 314	81,28
Kapitálové	1 748 402	11,75	2 741 160	16,64	3 502 313	18,72
Celkové výdaje MSK	14 883 442	100	16 474 979	100	18 707 627	100
Běžné	126 649	89,13	129 917	93,12	123 368	92,39
Kapitálové	15 448	10,87	9 606	6,88	10 161	7,61
Celkové výdaje na sport	142 097	100	139 523	100	133 529	100
Podíl výdajů na sport	0,97 %		0,85 %		0,71 %	

Zdroj: Závěrečné účty MSK v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Z vypočítaných údajů je viditelné, že poměr jakým se běžné a kapitálové výdaje podílí na celkových výdajích, je vždy vyšší u běžných výdajů a to v rozmezí od 81 % do 93 %. Stejně tak je tomu i u běžných a kapitálových výdajů na sport, kdy převažují běžné výdaje v rozpětí od 89 % do 98 %. Do běžných výdajů můžeme zahrnovat platy zaměstnancům v pracovním poměru, výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti, výlohy na záležitosti vzdělávání a také na průmyslové a ostatní odvětví hospodářství. Výdaje na sport v poměru

k celkovým výdajům se po dobu šesti zkoumaných let pohybovaly vždy okolo 1 %, což dle mého názoru představuje velice nízký procentní podíl. V roce 2009 činila konečná výše výdajů na sport 133 529 tis. Kč, což představuje 0,71 % z celkových výdajů kraje, které se rovnají sumě 18 707 627 tis. Kč. Blíže se rozpracováním celkových, běžných i kapitálových výdajů na sport zabývá graf 4.1.

Graf 4.1 Výdaje Moravskoslezského kraje na sport v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečné účty MSK v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

V každém z jednotlivých vyhlášených dotačních programů v letech 2004 – 2009 bylo možno zjistit výši celkových žádostí podaných na krajském úřadě v oblasti sportu. Žádosti byly dále rozčleněny na neschválené a schválené. Přehledem finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu z rozpočtu kraje v letech 2004 – 2009 se zabývá tabulka 4.5. Poslední řádek tabulky se zabývá procentní úspěšností, jež představuje počet schválených žádostí v poměru k celkovým žádostem podaných v oblasti sportu.

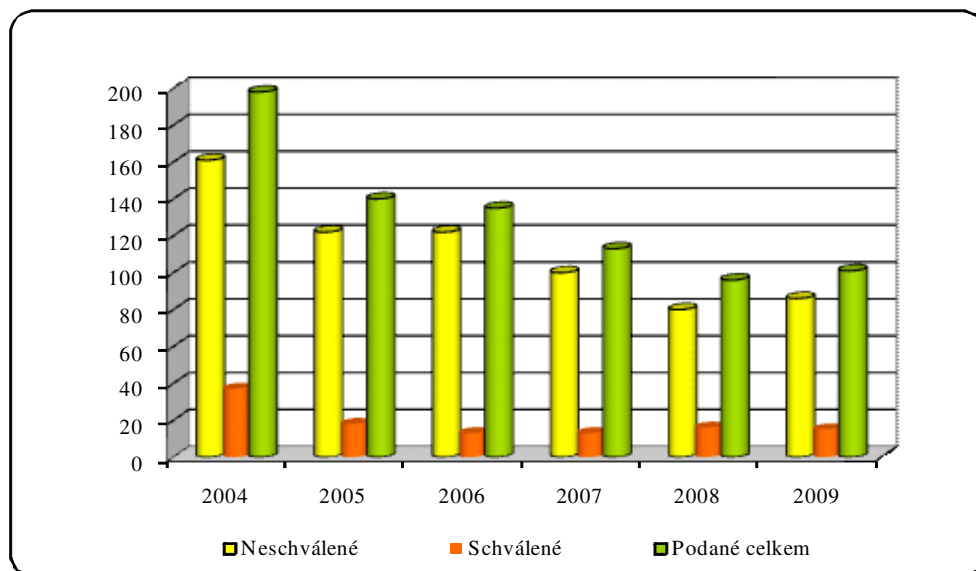
Tab. 4.5 Přehled finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu z rozpočtu kraje v období let 2004 – 2009

Žádosti	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Neschválené	161	122	122	100	80	86
Schválené	37	18	13	13	16	15
Podané celkem	198	140	135	113	96	101
Procentní úspěšnost	18,69 %	12,86 %	9,63 %	11,50 %	16,67 %	14,85 %

Zdroj: Vyhlášené dotační programy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Vyhotovená tabulka nám ukazuje sestupný vývoj množství celkových žádostí na krajském úřadě v odvětví sportu. Výjimku zde tvoří přechod v letech 2008 a 2009, kdy byl zaznamenán vzestup z 96 žádostí na 101. Klesající tendenci celkově podaných žádostí zapříčinilo zpřísnění podmínek vyhlášených dotačních programů, mezi které patří například velice přísná prokazatelnost výdajů souvisejících s realizací daného projektu, jež musí být použity pouze na neinvestiční činnost. Procentní úspěšnost schválení žádostí ve sledovaných letech nepřekročila 20 %. Nejvyšší míru úspěšnosti vykazuje rok 2004, celkem 18,69 % a naopak nejnižší rok 2006 s celkovými 9,63 %. Nejvíce schválených projektů vykazuje rok 2004, celkem 198. Nejlépe počet nepodpořených, schválených a celkových žádostí vystihuje níže vytvořený graf 4.2.

Graf 4.2 Přehled finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu z rozpočtu kraje v období let 2004 – 2009

Zdroj: Vyhlášené dotační programy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

4.3 Finanční zdroje poskytnuté městem Ostrava

Město Ostrava, prostřednictvím svého rozpočtu, představuje jeden z největších zdrojů, jež slouží k financování rozvoje volnočasových aktivit dětí a mládeže, sportovních činností, včetně aktivit zdravotně postižených občanů a rozvoje talentovaných dětí a mládeže v oblasti sportu. Zpracovává v rámci koncepční činnosti, podklady, návrhy a zprávy pro stanovení vývoje tělovýchovy a sportu. Podílí se na mezinárodní spolupráci, která se stává důležitým zdrojem zkušeností a informací. V rámci statutárního města Ostravy je umožněna poradenská

a konzultační činnost v oblasti sportu. V neposlední řadě zabezpečuje také procesy v oblasti výběrového řízení na poskytování dotací v oblasti tělovýchovy a sportu.

Jako každá obec i město Ostrava rozděluje ze svého rozpočtu značné transfery na podporu rozvoje svého území. Jedná se převážně o subvence do oblasti kultury, sportu, volnočasových aktivit, sociální péče, prevence kriminality, pomoci handicapovaným, zdravotnictví a školství. Zmíněná podpora je poskytována podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím a příspěvkovým organizacím. Podíl dotací na sport na celkových dotacích v letech 2004 – 2009 dokládá tabulka 4.6.

Tab. 4.6 Podíl dotací na sport na celkových dotacích z rozpočtu města Ostravy v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Dotace	2004		2005		2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Dotační programy celkem	2 103 390	100	2 554 869	100	2 812 029	100
Z toho dotace na sport	38 506	1,83	40 239	1,57	43 712	1,55

Dotace	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Dotační programy celkem	2 493 463	100	2 953 780	100	3 363 800	100
Z toho dotace na sport	42 750	1,71	76 023	2,57	82 044	2,44

Zdroj: Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Dle výše uvedené tabulky se procentní podíl dotací na sport na celkových dotacích v letech 2004 – 2009 pohybuje v rozmezí od 1 % do 3 %. V roce 2004 činí dotace na sport celkem 38 506 tis. Kč, což představuje 1,83 % z celkových dotačních programů. V roce 2005 a 2006 dochází k navýšení sumy transferů na sport, avšak procentní podíl k dotačním programům celkem se snížil v roce 2005 na 1,57 % a v roce 2006 na 1,55 %. Rok 2007 je spojen s poklesem celkové podpory (z 2 812 029 tis. Kč na 2 493 463 tis. Kč), ale na druhou stranu s vzestupem podílu dotací na sport na končených dotacích (z 1,55 % na 1,71 %). V letech 2008 a 2009 přináší navýšení jak celkové dotační programy, tak i výše dotací na sport a tedy i vyjádřený procentní podíl. V roce 2008 dosahuje podpora výše 76 023 tis. Kč, jež představuje 2,57 % z celkových transferů a v roce 2009 připadá podpora 82 044 tis. Kč, jež činí 2,44 %. Procentní podíl je ve srovnání s Moravskoslezským krajem vyšší, což znamená, že z rozpočtu statutárního města Ostravy plynou na podporu tělovýchovy a sportu daleko značnější finanční prostředky.

Tabulka 4.7 dokumentuje, podobně jako výše uvedená tabulka 4.4, poměr výdajů města Ostravy na tělovýchovu a sport k celkovým výdajům v letech 2004 – 2009. Celkové výdaje v sobě zahrnují výdaje města Ostravy i městských obvodů.

Tab. 4.7 Výdaje města Ostravy na tělovýchovu a sport v letech 2004 – 2009, včetně městských obvodů (v tis. Kč)

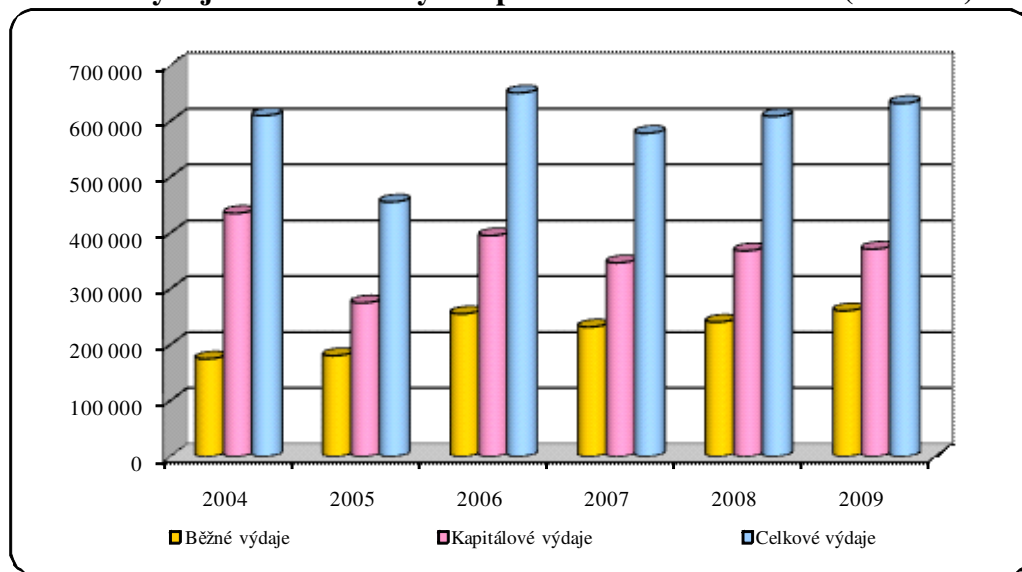
Výdaje	2004		2005		2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Běžné	6 658 337	71,26	6 819 406	68,27	7 209 310	72,74
Kapitálové	2 685 701	28,74	3 168 980	31,73	2 701 451	27,26
Celkové výdaje města	9 344 038	100	9 988 386	100	9 910 761	100
Běžné	174 700	28,64	180 488	39,63	255 452	39,26
Kapitálové	435 302	71,36	274 979	60,37	395 250	60,74
Celkové výdaje na sport	610 002	100	455 467	100	650 702	100
Podíl výdajů na sport	6,53 %		4,56 %		6,57 %	

Výdaje	2007		2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Běžné	7 877 000	76,81	8 176 110	76,49	8 606 417	76,49
Kapitálové	2 378 370	23,19	2 512 497	23,51	2 645 552	23,51
Celkové výdaje města	10 255 370	100	10 688 607	100	11 251 969	100
Běžné	231 835	40,07	260 603	39,56	275 811	39,86
Kapitálové	346 708	59,93	398 187	60,44	416 186	60,14
Celkové výdaje na sport	578 543	100	658 790	100	691 997	100
Podíl výdajů na sport	5,64 %		6,16 %		6,15 %	

Zdroj: Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Stejně jako u celkových výdajů kraje, tak i u celkových výdajů města Ostravy převažují běžné výdaje nad kapitálovými. Podíl běžných výdajů se pohybuje v rozpětí od 68 % do 77 %. Běžné výdaje zde plynou převážně na provoz úřadu, na výplatu sociálních dávek, na neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím, neinvestiční dotace obchodním společnostem (nejvyšší jsou poskytovány městské obchodní společnosti Dopravní podnik Ostrava a.s.) a neinvestiční dotace neziskovým organizacím. Avšak rozdíl můžeme zaznamenat v poměru běžných a kapitálových výdajů na sport, kdy ve všech letech převažují kapitálové výdaje nad běžnými. Výdaje na sport v poměru k celkovým výdajům se po dobu šesti zkoumaných let pohybovaly vždy mezi 4 % až 7 %. Nejvíce kapitálových výdajů vynakládá město Ostrava na sportovní zařízení ve vlastnictví obce. Blíže se rozpracováním celkových, běžných i kapitálových výdajů na sport zabývá graf 4.3.

Graf 4.3 Výdaje města Ostravy na sport v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Stejně jako na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, tak i na Magistrátu města Ostravy monitorují zaměstnanci počet podaných a schválených žádostí v oblasti sportu. Ke zjištění jejich výše v letech 2004 – 2009 slouží tabulka 4.8.

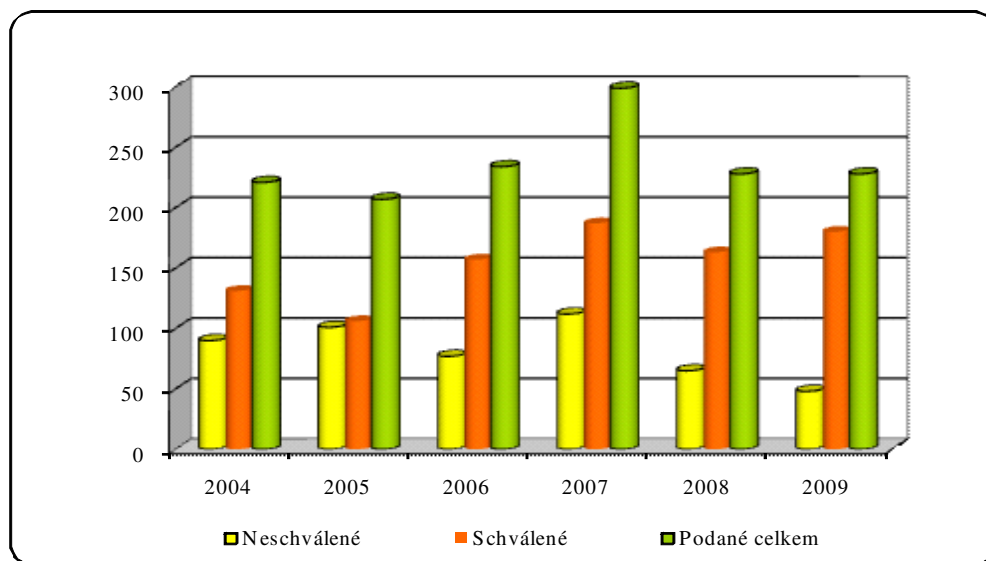
Tab. 4.8 Přehled finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu z rozpočtu města Ostravy v období let 2004 – 2009

Žádosti	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Neschválené	90	101	77	112	65	48
Schválené	131	106	157	187	163	180
Podané celkem	221	207	234	299	228	228
Procentní úspěšnost	59,28 %	51,21 %	67,09 %	62,54 %	71,49 %	78,95 %

Zdroj: Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Z výše vypracované tabulky je zřejmé, že počet celkových žádostí má velice nestálou tendenci, s výjimkou let 2008 a 2009, kdy byl počet požadavků stejný, tedy 228. Nejnižší množství jak celkových, tak i schválených žádostí byl zaznamenán v roce 2005. Rok 2007 je spojen s nejvyšším počtem zaslaných a také schválených žádostí. Zasláno bylo v souhrnu 299 požadavků, z nichž bylo vyhověno 187. Nejvyšší procentní úspěšnosti je dosahováno v roce 2009, celkem 78,95 % a naopak nejnižší v roce 2005, celkem 51,21 %. Nejlépe počet nepodpořených, schválených a celkových žádostí vystihuje níže vytvořený graf 4.4.

Graf 4.4 Přehled finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu z rozpočtu města Ostravy v období let 2004 – 2009

Zdroj: Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

4.4 Soukromé finanční zdroje

Soukromé finanční zdroje jsou ve sportu brány jako jedny z nejdůležitějších, bez nichž by existence sportovních organizací byla v ohrožení. Subjekty soukromého sektoru mohou být definovány jako ziskové a neziskové, na což poukázal i výše uvedený model národního hospodářství dle Pestoffa. Aby sportovní organizace mohla získat a udržet si zákazníka, musí vytvořit zboží a služby, které lidé chtějí, potřebují, oceňují a to vše za atraktivních podmínek pro zákazníky. Další podmínkou pro fungování ziskové sportovní organizace je dostatečný počet poptávajících zákazníků. Má-li být organizace při realizaci těchto činností zisková, musí získat dostatečný a pravidelný příjem, který dokáže přilákat, udržet a rozvíjet kapitál. Příkladem může být například průvodcovská činnost, vodní záchranářská služba, masérské, rekondiční a regenerační služby, provozování solárií a provozování sportovních zařízení sloužících pro regeneraci a rekondici.⁴⁹ Nevýhodou těchto forem činnosti je ztráta daňových úlev, které požívají občanská sdružení jako neziskové organizace. Mezi soukromé zdroje, jež sportovní kluby, svazy, jednoty a spolky využívají pro svou činnost, patří výnosy z vlastní činnosti, výdaje domácností, výnosy z reklamy, výnosy sportovních loterií (Sazka, a.s.), poplatky televize a médií a podpora podniků a institucí.

⁴⁹ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Pro názornou ukázkou byly vybrány tři konkrétní příklady financování sportovních klubů v Moravskoslezském kraji, jež jsou uvedeny níže a vypovídají o poměru, jakým se soukromé a veřejné subjekty podílejí na financování sportovních sdružení.

4.4.1 *Vybrané sportovní organizace v Moravskoslezském kraji*

1) Sportovní klub vozíčkářů Frýdek-Místek

Sportovní klub vozíčkářů Frýdek-Místek vytváří podmínky pro rekreační a výkonnostní sport pro osoby s těžkým zdravotním postižením na území Moravskoslezského kraje. Věnuje se výkonnostnímu sportu v oborech sjezdové lyžování a cyklistice na handbiku, a také se zabývá provozováním centra COMEBACK. V roce 2009 má klub 2 stálé zaměstnance a jako dobrovolníci zde pracují předseda klubu, projektová manažerka a vedoucí volnočasových aktivit klubu. V současné době má klub 39 členů.⁵⁰ Příjmy sportovního klubu zaznamenává tabulka 4.9.

Tab. 4.9 Příjmy Sportovního klubu vozíčkářů Frýdek-Místek v období let 2004 – 2009 (v tis. Kč)

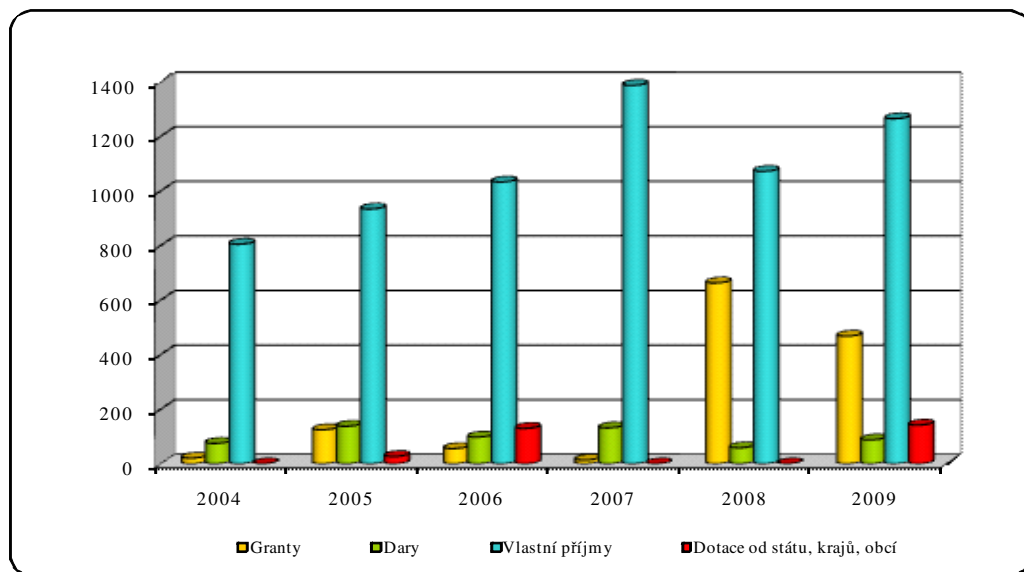
Příjmy	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Granty	21	125	56	14	663	468
Dary	75	138	98	132	59	88
Vlastní příjmy	805	934	1 033	1 387	1 072	1 265
Dotace od státu, krajů, obcí	0	27	130	0	0	142
Celkem	901	1 224	1 317	1 533	1 794	1 963

Zdroj: Výroční zprávy Sportovního klubu vozíčkářů Frýdek-Místek v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Tabulka vypovídá o výši soukromých a veřejných příjmů, jež plynou do sportovního klubu v letech 2004 – 2009. Ze zjištěných údajů je zcela zřejmé, že převládají soukromé zdroje nad veřejnými. Veřejné zdroje v roce 2004, 2007 a 2008 sportovní klub neregistruje vůbec žádné. V roce 2005 činí tyto dotace 27 tis. Kč, v roce 2006 1 317 tis. Kč a v roce 2009 celkem 142 tis. Kč. Nejlépe vše vystihuje graf 4.5.

⁵⁰ Dostupné z <http://www.skvm.com/stranka.php?kap=3> [1. duben 2010].

Graf 4.5 Příjmy Sportovního klubu vozíčkářů Frýdek-Místek v období let 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy SK vozíčkářů Frýdek-Místek v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

2) Klub horolezců Ostrava

Klub horolezců Ostrava byl zřízen za účelem rozvoje a podpory horolezeckého sportu v Moravskoslezském kraji. Klub vyvíjí velkou škálu činností, mezi které patří například provozování cvičné stěny, vedení kroužků dětí a mládeže, organizování kurzů pro veřejnost, školení nových členů a mnohé další.⁵¹ Příjmy sportovního klubu uvádí tabulka 4.10.

Tab. 4.10 Příjmy Klubu horolezců Ostrava v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

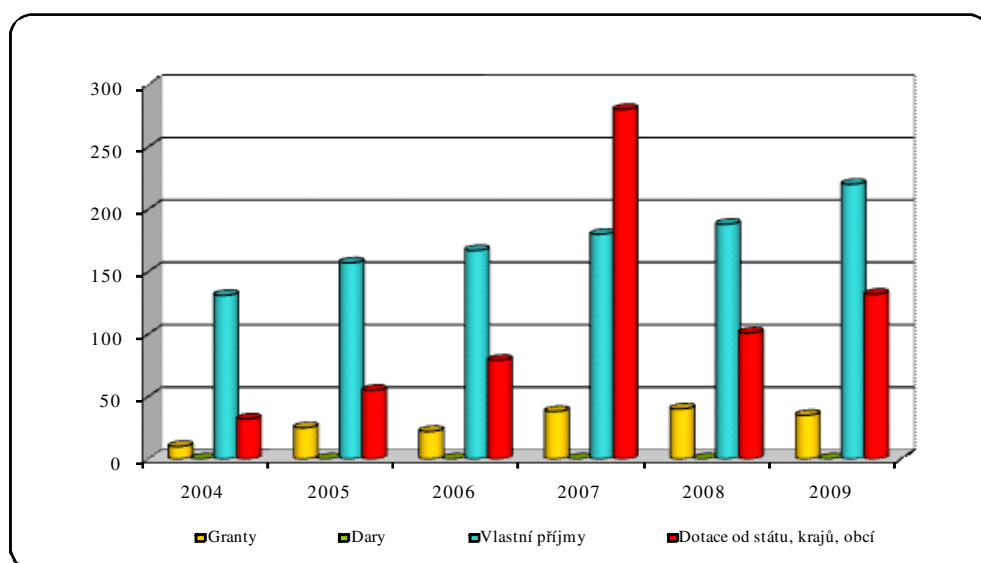
Příjmy	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Granty	10	25	22	38	40	35
Dary	0	0	0	0	0	0
Vlastní příjmy	131	157	167	180	188	220
Dotace od státu, krajů, obcí	32	55	79	280	101	132
Celkem	173	237	268	498	329	387

Zdroj: Výroční zprávy Klubu horolezců Ostrava v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Zpracovaná tabulka poskytuje přehled o výši soukromých a veřejných financí ve sportovním klubu v letech 2004 – 2009. Dotace od státu, obcí, krajů přijímá klub ve všech zmíněných letech. Nejvyšší částku získává v roce 2007, celkem 280 tis. Kč. Rok 2007 se tak stává jediným, kdy převažují veřejné příjmy nad soukromými. Ve zbývajících letech vždy převažují soukromé finanční zdroje. Blíže vše vyjadřuje níže vyhotovený graf 4.6.

⁵¹ Dostupné z <http://www.kho.cz/> [1. duben 2010].

Graf 4.6 Příjmy Klubu horolezců Ostrava v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy Klubu horolezců Ostrava v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

3) TJ Olympia Bruntál

Tělovýchovná jednota Olympia Bruntál má v Moravskoslezském kraji dlouholetou a bohatou tradici. Je sportovní organizací, jež má 661 členů, kteří se sdružují v oddílech atletiky, kopané, kuželek, bowlingu, rekreačního sportu, oddílu zdravotně postižených sportovců a oddílu České asociace sportu pro všechny.⁵² Příjmy tělovýchovné jednoty zaznamenává tabulka 4.11, a dále vše názorně uvádí vyhotovený graf 4.7.

Tab. 4.11 Příjmy TJ Olympia Bruntál v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Příjmy	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Granty	457	225	503	302	809	755
Dary	1 996	2 476	1 666	2 909	1 033	1 554
Vlastní příjmy	13 785	16 878	20 543	23 576	22 359	21 110
Dotace od státu, krajů, obcí	460	585	902	683	820	735
Celkem	16 698	20 164	23 614	27 470	25 021	24 154

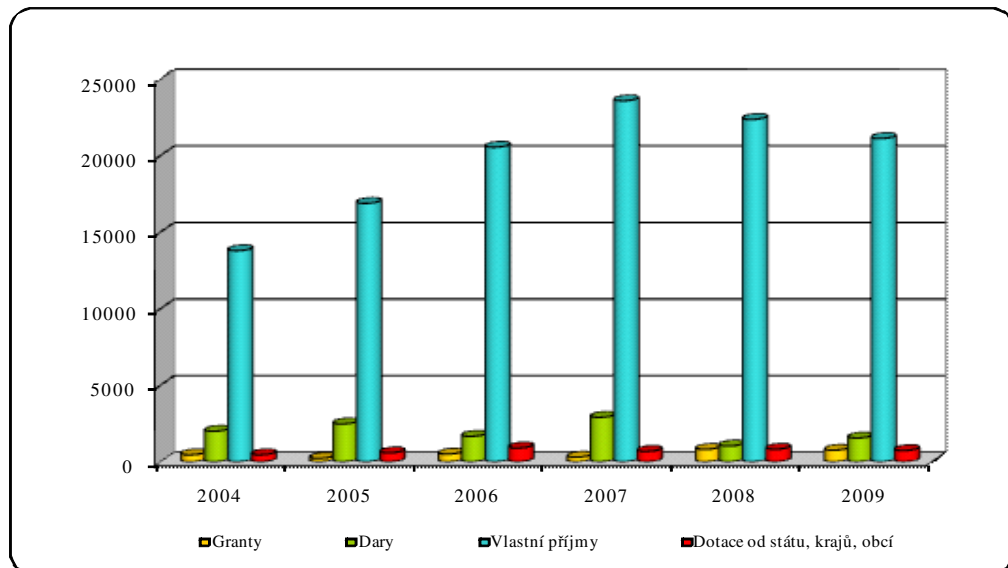
Zdroj: Výroční zprávy TJ Olympia Bruntál v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

Tabulka uvádí souhrn příjmu, jež tělovýchovná jednota dostává jak ze soukromých, tak z veřejných zdrojů. Stejně jako ve dvou předcházejících příkladech, i zde převažují vlastní příjmy organizace, které v roce 2009 dosahují s granty a dary celkové výše 23 419 tis. Kč. Oproti těmto příjmům zde stojí dotace získané od státu, krajů a obcí, jejichž výše činí v roce

⁵² Dostupné z <http://olympiabruntal.cz/showpage.php?name=olympiabruntal> [1. duben 2010].

2009 celkem 735 tis. Kč. Finanční dotace jsou tělovýchovné jednotě poskytovány ve všech zkoumaných letech, a to maximálně do výše nepřesahující 1 000 tis. Kč.

Graf 4.7 Příjmy TJ Olympia Bruntál v letech 2004 – 2009 (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy TJ Olympia Bruntál v letech 2004 – 2009; vlastní zpracování; 2010.

5 ZHODNOCENÍ PODPORY SPORTU MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM

Podpora sportu v kraji může být chápána z několika možných hledisek, jako jsou například organizační zabezpečení, financování, legislativní zajištění, spolupráce s jinými subjekty a z pohledu SWOT analýzy. Konkrétním rozbohem se dále zabývá tato kapitola.

5.1 Zhodnocení organizačního zabezpečení sportu

A) Vládní sektor

Organizace sportu v zemích **Evropské unie** vychází z rozdílných podmínek, tradic a historie sportu v daných státech, a proto je nelze využívat jako vzor v druhých zemích. Jediné co země spojuje, jsou totožné cíle a potřeby, avšak realizační podmínky je rozdělují. Ve srovnání s ostatními státy má Česká republika odlišnou strukturu vlastnictví sportovní infrastruktury, kdy velká část je v majetku sportovních klubů nebo tělovýchovných jednot. Druhý rozdíl je ve vysokém podílu financování z nestátních zdrojů (Sazka, a.s.).

Hlavní institucí, jež v České republice vytváří významnou koncepci pro tělovýchovu a sport, je **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**. Na oblastní úrovni představují kraje a obce další zdroj podpory sportu, kdy ze svých rozpočtů financují značnou část sportovních aktivit a snaží se také o co největší rozvoj tělovýchovy a sportu na svém území.

V rámci **Moravskoslezského kraje** je sport organizačně zabezpečen krajským úřadem, magistráty jednotlivých statutárních měst a dalšími obecními úřady. Tyto úřady se dále dělí na odbory a oddělení. Záležitosti z oblasti sportu ve většině případů spadají do činnosti Odboru školství, mládeže a sportu, jehož součástí bývá oddělení zaměřené přímo na tělovýchovu a sport. Pokud odbor nebo oddělení zabezpečující sport zřízeny nejsou, zajišťuje tuto činnost ustanovená komise.

O strukturálním zabezpečení sportu ve statutárních městech Moravskoslezského kraje vypovídá tabulka 3.4. Je zřejmé, že výbory a organizační složky z oblasti sportu a tělovýchovy se ve městech nevyskytují vůbec. Na druhou stranu sportovní komise a obchodní společnosti můžeme najít v každém ze zmíněných měst.

B) Nevládní sektor

Tělovýchova a sport je pro obyvatelstvo obstarávána i **soukromými subjekty**, mezi něž patří například samostatní podnikatelé, obchodní společnosti nebo nestátní neziskové organizace. Počty sportovních klubů (svazů) v jednotlivých krajích České republiky byly popsány ve třetí kapitole, tabulka 3.8. Moravskoslezský kraj zaujímá druhé místo s celkovým počtem 1 250 255 obyvatel a s 2 288 sportovními kluby, kdy na jeden sportovní klub v kraji připadá 546 obyvatel. Počet sportovních klubů v kraji, dle Českého statistického úřadu tedy 2 288, je nejvyšší ze všech čtrnácti krajů. Na území kraje působí široká škála sportovních klubů a tělovýchovných jednot, které se sdružují do větších svazků, jako jsou například Český svaz tělesné výchovy, jež na území kraje seskupuje 1 142 sportovních organizací a Asociace školních sportovních klubů, kdy v kraji působí na 307 základních a středních školách.

5.2 Zhodnocení finančních zdrojů pro rozvoj sportu

Finanční zdroje v Moravskoslezském kraji na podporu tělovýchovy a sportu mohou plynout od několika různých původců. Mezi možnosti financování sportu řadíme rozpočet Evropské unie, státní rozpočet, krajské a obecní rozpočty, zdroje financování sportovních organizací z hlavní a doplňkové činnosti, dobrovolnictví a sponzorství.

A) Vládní sektor

Evropská unie nevypisuje žádné speciální programy zaměřené na sport. Jednotlivé subjekty mohou žádat u jiných grantových programů EU, ze kterých může profitovat i sport. Těmito programy mohou být například Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko nebo také operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Sportovní organizace z rozpočtu Evropské unie získávají **velice malé nebo žádné** finanční prostředky na sport.

Dotace poskytnuté ze **státního rozpočtu** na tělovýchovu a sport lze rozdělit na investiční a neinvestiční. Celkové dotace ze státního rozpočtu na sport se pohybují v České republice v letech 2004 – 2009 průměrně okolo 1,5 mld. Kč ročně. Procentně se na celkových výdajích na sport podílí vyšší mírou dotace neinvestičního charakteru, i když tento podíl se v průběhu let snižuje. Rok 2009 je spojen s 59 % podílem neinvestičních dotací a 41 % účastí investičních dotací.

Finanční podpora z **Krajského úřadu Moravskoslezského kraje** se odehrává pomocí vyhlášeného dotačního programu a mimořádných účelových dotací. Podíl dotací na sport na celkových dotacích z rozpočtu kraje v letech 2004 – 2009 má kolísavou tendenci. V roce 2004 se dotace na sport pohybovaly ve výši 2 900 tis. Kč, což činí 1,27 % z celkově poskytnutých dotací. Oproti tomu v roce 2009 je tento procentní podíl menší a to jen 0,64 %, tedy 1 945 tis. Kč. Výdaje z rozpočtu kraje na tělovýchovu a sport k poměru k celkovým výdajům kraje během šesti zkoumaných let kolísaly vždy okolo 1 %, což dle mého názoru představuje velice nízký podíl. V roce 2009 činila konečná výše výdajů na sport 133 529 tis. Kč, což představuje 0,71 % z celkových výdajů kraje, které se rovnají sumě 18 707 627 tis. Kč. Závěrem je důležité říci, že Moravskoslezský kraj přispívá na sport velice malou částkou, která je pro sportovní organizace zcela **neuspokojivá**.

Město Ostrava ze svého rozpočtu vynakládá jedny z největších prostředků k financování rozvoje sportovní činnosti. Oproti dotacím poskytnutým z rozpočtu kraje, se výše dotací od města pohybuje v rozmezí 1 % až 3 %. V roce 2004 činí dotace na sport celkem 38 506 tis. Kč, což představuje 1,83 % z celkových dotačních programů. Rok 2009 přináší navýšení na 82 044 tis. Kč, jež činí 2,44 %. Celková dotační částka i procentní podíl jsou zde vyšší než v případě dotací poskytnutých z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Výdaje na sport se pohybovaly v letech 2004 – 2009 v rozmezí mezi 4 % až 7 %, kdy poskytnuté částky jsou během let minimálně čtyřikrát vyšší než v případě financí z rozpočtu kraje. V roce 2004 byla celková výše výdajů na sport 610 002 tis. Kč a v roce 2009 to bylo 691 997 tis. Kč. Podporu směřující ke sportovním organizacím ze strany města Ostravy považují jako **vyhovující**.

S výší poskytnutých finančních prostředků z rozpočtu kraje a města, souvisí také procentní úspěšnost schválených finančních žádostí o dotaci v oblasti sportu. V každém z jednotlivých vyhlášených dotačních programů v letech 2004 – 2009 bylo možno zjistit výši celkových žádostí podaných na krajském úřadě i na magistrátu města. Žádosti byly dále rozčleněny na neschválené a schválené. Vývoj množství celkových žádostí na krajském úřadě v odvětví sportu se v jednotlivých letech ukázal jako sestupný. Výjimku zde tvoří přechod v letech 2008 a 2009, kdy byl zaznamenán vzestup z 96 žádostí na 101. Klesající tendenci celkově podaných žádostí zapříčinilo zpřísnění podmínek vyhlášených dotačních programů, mezi které patří například velice přísná prokazatelnost výdajů souvisejících s realizací daného projektu, jež musí být použity pouze na neinvestiční činnost. Procentní úspěšnost schválení

žádostí ve sledovaných letech nepřekročila 20 %. Nejvyšší míru úspěšnosti vykazuje rok 2004, celkem 18,69 % a naopak nejnižší rok 2006 s celkovými 9,63 %. Nejvíce schválených projektů vykazuje rok 2004, celkem 198. V případě města Ostravy je vývoj finančních žádostí zcela jiný. Počet celkových žádostí má velice kolísavou tendenci, s výjimkou let 2008 a 2009, kdy byl počet požadavků stejný, tedy 228. Nejnižší množství jak celkových, tak i schválených žádostí byl zaznamenán v roce 2005. Rok 2007 je spojen s nejvyšším počtem zaslaných, a také schválených žádostí. Zasláno bylo v souhrnu 299 požadavků, z nichž bylo vyhověno 187. Nejvyšší procentní úspěšnosti je dosahováno v roce 2009, celkem 78,95 % a naopak nejnižší v roce 2005, celkem 51,21 %. Pokud tyto finanční žádosti v oblasti sportu porovnáme mezi krajem a městem, pak výrazně převyšují finanční žádosti podpořené ze strany města.

B) Nevládní sektor

Soukromé finanční zdroje jsou ve sportu brány jako jedny z nejdůležitějších, bez nichž by existence sportovních organizací byla v ohrožení. Nejvyšší příjmovou položkou finančních zdrojů sportovních organizací jsou vlastní příjmy. Soukromé zdroje sportovních organizací v Moravskoslezském kraji značně převyšují nad veřejnými zdroji. Jako příklad slouží tři sportovní sdružení, jejichž rozbořem financování se ve svém závěru zabývala čtvrtá kapitola.

5.3 Zhodnocení z hlediska legislativního zajištění

Se vstupem České republiky do Evropské unie (1. 5. 2004) se českého sportu začínají dotýkat i předpisy platné v tomto sdružení. Téma sportu se v základních smlouvách Evropské unie téměř neobjevuje a navíc tato oblast není nijak právně ošetřena. Avšak i přes tento nedostatek se musí oblast sportu řídit všemi ustanoveními Evropské unie. Významnými dokumenty v evropské rovině jsou především Kodex sportovní etiky, Evropská charta sportu a Bílá kniha o sportu. Jako další dokumenty lze zmínit Evropskou úmluvu o diváckém násilí, Evropskou antidopingovou úmluvu, Mezinárodní úmluvu proti dopingům ve sportu UNESCO a Evropský manifest o mladých lidech a sportu.

Legislativní zabezpečení na státní úrovni je zajištěno především prostřednictvím zákona o podpoře sportu. Dalšími dokumenty z oblasti sportu jsou Národní program rozvoje sportu pro všechny a Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů. Dále je sport upraven vnitřními podmínkami, jež si vymezí

každý subjekt sám. Chybí zákonná úprava pro zprůhlednění přerozdělování finančních prostředků mezi jednotlivými institucemi a organizacemi.

5.4 Zhodnocení spolupráce s jinými subjekty

Co se týče spolupráce v oblasti sportu s ostatními odbory, kraji, s MŠMT a jinými, tak **Moravskoslezský kraj působí** v odvětví tělovýchovy a sportu **převážně samostatně**. Peníze ze svého rozpočtu rozděluje pomocí dotačního titulu nebo mimořádných žádostí (jako je Zlatá tretra, Davis cup atd.). Nejvíce **kraj spolupracuje s Českým svazem tělesné výchovy**, se kterým společně organizuje Sportovce roku, reprezentační výběr na Olympijské hry dětí a mládeže a další spolupráce s jejich svazy. S jinými kraji je součinnost minimální nebo spíše žádná. Přeshraniční kooperace se samotný krajský úřad také neúčastní. Každý kraj zabezpečuje sportovní stránku na svém území svým vlastním způsobem a ze svého rozpočtu. Ani z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nebo z Evropské unie na sport do kraje nepřichází žádné peníze.

Podíl Moravskoslezského kraje na sportovních akcích pořádaných jak **soukromými subjekty, tak i městy je vysoký**. Jedná se zde o dotační formu, kdy si konkrétní subjekty zažádají a záleží na rozhodnutí rady kraje nebo zastupitelstva kraje, zda-li dané prostředky poskytnou.

5.5 Zhodnocení podpory sportu SWOT analýzou

V oblasti tělovýchovy a sportu, stejně jako v jiných odvětvích, hraje důležitou roli, jak dobře znají účastníci své prostředí, jak dobře jsou schopni najít silné stránky, odhalit slabé, využít možných příležitostí a nakonec jak dokáží předcházet eventuálním hrozbám. K bližšímu poznání sportovního okolí slouží SWOT analýza Moravskoslezského kraje, která je **velice významná** pro uspořádání důležitých problémů ve sportovním prostředí.

Analýza kraje je názorně vyhotovena v příloze číslo 1 a přináší do budoucna několik **příležitostí**, mezi které patří především tyto:

- spolupráce nestátních neziskových organizací v oblasti sportu a volného času a spolupráce veřejné správy a nestátních neziskových organizací navzájem,
- tvorba podmínek pro využití fondů z EU,

- zpřístupnění dalších školních sportovních zařízení a zařízení sportovních organizací široké veřejnosti pro využití volného času,
- zpracování, aktualizace a realizace koncepcí volného času a rozvoje sportu v kraji,
- efektivní využití grantů na podporu sportovních a volnočasových aktivit,
- rozvoj sportovních a volnočasových aktivit se sousedními přeshraničními partnery a realizace mezinárodních akcí.

Další části analýzy jsou potenciální **hrozby**, jež mohou v oblasti sportu nastat a je důležité na tyto hrozby poukázat, aby nedocházelo k jejich uskutečnění. Mezi hrozby v Moravskoslezském kraji lze zařadit:

- redukcí výdajů na sport,
- lepší podmínky pro výkon sportu v ostatních krajích a zemích,
- mediální zájem pouze o vrcholový sport,
- zvyšování individuálních nákladů na sportovní činnost,
- odklon zájmu dětí a mládeže o sport,
- neprůhlednost poskytovaných investic v oblasti tělovýchovy a sportu,
- rušení organizací a s tím spojený zánik pracovních míst, nárůst nežádoucích jevů (kriminalita, drogy, zhoršování zdravotního stavu obyvatel na území kraje).

5.6 Doporučení pro Moravskoslezský kraj

Hlavní problém v Moravskoslezském kraji spočívá v celkovém nedostatku finančních prostředků plynoucích do sportovního prostředí. Pokud nepočítám soukromé zdroje, tak během zkoumaného období 2004 – 2009 poskytuje nejvyšší peněžní částky na sport město Ostrava. Krajský úřad Moravskoslezského kraje poskytuje pouze nízkou podporu.

Další zdroje financování tělovýchovy a sportu v Moravskoslezském kraji:

- získávání finančních prostředků z Evropské unie,
- poplatky z televizních přijímačů v restauracích na principu autorských práv,
- odvod částek z osobnostních práv sportovců či klubů, jejichž jména využívají ke svému výdělku sázkové kanceláře,
- zpřísnění odvodů sázkových kanceláří,
- řešení problému on-line sázení – vydělávají firmy, které nemají sídlo v České republice a nevracejí tedy nic do státního rozpočtu,

- Česká televize jako zdroj financí v případě využití koncesionářských poplatků na digitalizaci, které by mohly být přerozděleny na kulturu a sport,
- zajištění povinnosti revitalizace a rekonstrukce zastaralých sportovních zařízení v majetku státu, krajů a obcí, umožnit jejich širší využití zejména pak školních zařízení a poskytnout daňové úlevy sponzorům, kteří se podílejí na vícezdrojovém financování sportovního prostředí.

Dalším významným aktem v oblasti tělovýchovy by se mohla stát spolupráce v rámci **public private partnership** mezi soukromým a veřejným sektorem, kdy by tato součinnost mohla být využita například na výstavbu významných sportovních center. Důležité je se také zmínit o zapojení se do **benchmarkingové iniciativy** jako metody učení se od jiných. Jde o posouzení výkonnosti mezi jednotlivými organizacemi. V případě sportu lze hovořit o porovnání výdajů na sportovní zařízení a služby v tis. Kč. Zde přichází v úvahu, v případě Moravskoslezského kraje, i učení se od jiných krajů a jejich následná **spolupráce** v oblasti sportu, která může spočívat jak ve výstavbě společných sportovních center, tak i ve výměně informací. Dalším doporučením je zprůhlednění poskytování investic v odvětví tělovýchovy a sportu a celkové zlepšení přehlednosti toků peněz ve sportovní činnosti. Vše by mohlo vést k účelnému využívání finančních prostředků a tím i ke zkvalitnění nabízených sportovních služeb a zvýšení dostupnosti pro všechny občany.

6 ZÁVĚR

Sport je nedílnou součástí kraje již několik let. Moravskoslezský kraj zaujímá druhé místo s celkovým počtem 1 250 255 obyvatel a s 2 288 sportovními kluby, kdy na jeden sportovní klub v kraji připadá 546 obyvatel. Počet sportovních klubů v kraji, dle Českého statistického úřadu tedy 2 288, je nejvyšší ze všech čtrnácti krajů. Na území kraje působí široká škála sportovních klubů a tělovýchovných jednot, které se sdružují do větších svazků, jako jsou například Český svaz tělesné výchovy, jež na území kraje seskupuje 1 142 sportovních organizací a Asociace školních sportovních klubů, kdy v kraji působí na 307 základních a středních školách.

Diplomová práce se zabývala podporou sportu Moravskoslezským krajem. Cílem práce bylo zhodnocení podpory sportu Moravskoslezským krajem v období let 2004 – 2009, a tento cíl byl naplněn.

První ověřovaná hypotéza diplomové práce, byla založena na tvrzení, že podmínky na podporu sportu v Moravskoslezském kraji vychází z legislativy a z podmínek stanovených krajem. Potvrzení této hypotézy dokládá zhodnocení legislativního zajištění, provedené v páté kapitole. Téma sportu se v základních smlouvách Evropské unie téměř neobjevuje. I přes tento nedostatek se musí oblast sportu řídit všemi ustanoveními Evropské unie. Významnými dokumenty v evropské rovině jsou především Kodex sportovní etiky, Evropská charta sportu a Bílá kniha o sportu. Jako další dokumenty lze zmínit Evropskou úmluvu o diváckém násilí, Evropskou antidopingovou úmluvu, Mezinárodní úmluvu proti dopingů ve sportu UNESCO a Evropský manifest o mladých lidech a sportu. Legislativní zabezpečení na státní úrovni je zajištěno především prostřednictvím zákona o podpoře sportu. Dalšími dokumenty z oblasti sportu jsou Národní program rozvoje sportu pro všechny a Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace, včetně systému výchovy sportovních talentů. Dále je sport upraven vnitřními ustanoveními, jež si vymezí Krajský úřad Moravskoslezského kraj sám. Mezi vnitřní předpisy v oblasti sportu patří především Program rozvoje kraje a dále stanovení podmínek pro předložení žádosti o dotaci, určení doložek pro její následné poskytování a vymezení závěrečných podmínek pro použití dotace. Problémem legislativy v oblasti sportu je nedostatečná zákonná úprava pro zprůhlednění přerozdělování finančních prostředků mezi jednotlivými institucemi a organizacemi.

Druhá hypotéza diplomové práce, která vycházela z předpokladu, že podpora sportu z rozpočtu Moravskoslezského kraje je poskytována do výše 10 %, se potvrdila na základě analýzy finančních zdrojů na podporu sportu, provedené ve čtvrté kapitole, kdy bylo zjištěno, že výdaje z rozpočtu kraje na tělovýchovu a sport k poměru k celkovým výdajům kraje během šesti zkoumaných let kolísaly vždy okolo 1 %, což dle mého názoru představuje velice nízkou část. Z vypočítaných údajů je viditelné, že poměr jakým se běžné a kapitálové výdaje podílí na celkových výdajích, je vždy vyšší u běžných výdajů a to v rozmezí od 81 % do 93 %. Stejně tak je tomu i u běžných a kapitálových výdajů na sport, kdy převažují běžné výdaje v rozpětí od 89 % do 98 %. Rok 2009 je spojen s nejnižším podílem výdajů na sport, kdy konečná výše činila 133 529 tis. Kč, což představuje 0,71 % z celkových výdajů kraje, které se rovnají sumě 18 707 627 tis. Kč. Výdaje z rozpočtu města Ostravy skýtají vyšší částky, než je tomu v případě kraje. Výdaje na sport se pohybovaly v letech 2004 – 2009 v rozmezí mezi 4 % až 7 %, kdy poskytnuté částky jsou během let minimálně čtyřikrát vyšší než v případě financí z rozpočtu kraje. Stejně jako u celkových výdajů kraje, tak i u celkových výdajů města Ostravy převažují běžné výdaje nad kapitálovými. Podíl běžných výdajů se pohybuje v rozpětí od 68 % do 77 %. V roce 2009 činila celková výše výdajů na sport 691 997 tis. Kč, což představuje 6,15 % z celkových výdajů města. Díky zjištěným informacím, bych podporu, jež je poskytována sportovním organizacím ze strany města Ostravy, zhodnotila jako daleko významnější, než podporu poskytovanou ze strany Moravskoslezského kraje.

Rozdíl mezi poskytováním finančních prostředků z rozpočtu kraje a města, je také ve výši přidělených dotací. V případě kraje se procentní podíl dotací na sport na celkových dotacích v letech 2004 – 2009, pohybuje v rozmezí 0,57 % až 1,27 %, kdy v roce 2009 byla vynakládána celková suma 1 945 tis. Kč, představující 0,67 % ze všech udělených dotací. Oproti kraji město Ostrava poskytuje vyšší podíl, a to v rozpětí 1,55 % až 2,57 %, kdy v roce 2009 byla vydána souhrnná částka ve výši 82 044 tis. Kč, představující 2,44 % z celkově určených dotací.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Knižní literatura

1. DURDOVÁ, I. *Sociálně-ekonomické aspekty sportu*. 1. vyd. Ostrava: Repronis Ostrava, 2004, 92 s. ISBN 80-7329-075-8.
2. HALÁSEK, D.; LENERT, D. *Ekonomika veřejného sektoru*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2008. 238 s. ISBN 978-80-248-1854-2.
3. HALÁSKOVÁ, M.; KOVÁŘ, J. *Veřejná ekonomika a veřejná správa*. 1. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2005, 200 s. ISBN 80-248-0587-1.
4. HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. *Základy ekonomie sportu*. 1.vyd. Praha: Ekopress, 2006. 191s. ISBN 80-86929-04-3.
5. HOWARD, R.; CROMPTON, J. *Financing sport*. 2nd Edition. Morgantown: Fitness Information Technology, 2004. 607 s. ISBN 1885693389.
6. NOVOTNÝ, J. *Ekonomika sportu*. 1. vyd. Praha: ISV nakladatelství, 2000. 246 s. ISBN 80-85866-68-4.
7. NOVOTNÝ, J. a kol. *Ekonomika a řízení neziskových organizací*. 1.vyd. Praha: Oeconomica. 2006. 156 s. ISBN 80-245-0792-7.
8. NOVOTNÝ, J. a kol. *Ekonomika sportu*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2009. 120 s. ISBN 978-80-245-1521-2.
9. REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 188s. ISBN 978-80-86929-25-5.
10. TOPINKA, J.; STANJURA, J. *Občanská sdružení ve sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 2001. 262. ISBN 80-7033-223-9.

b) Internetové zdroje

11. CZECH REPUBLIC. Údaje o neziskových organizacích působících v České republice [online]. 2009, říjen [2009-11-18]. Dostupný z <http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/podnikani/neziskove-organizace>.
12. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Dotace ze státního rozpočtu pro největší občanská sdružení tělovýchovy a sportu na veřejně prospěšné programy [online]. 2009, listopad [2009-11-18]. Dostupný z http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/publ/1301-09-k_1_1_2009.

13. EUROPEAN COMMISSION. Public sector support [online]. 2009, listopad [2009-11-20]. Dostupný z http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm.
14. FONDY EVROPSKÉ UNIE. Programy Evropské unie v letech 2007 – 2013 [online]. 2009, říjen [2009-10-28]. Dostupný z <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>.
15. KLUB HOROLEZCŮ OSTRAVA. Činnost klubu. [online]. 2010, duben [2010-01-04]. Dostupný z <http://www.kho.cz/>.
16. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. Státní podpora sportu pro rok 2010 [online]. 2009, říjen [2009-10-30]. Dostupný z http://www.msmt.cz/uploads/soubory/TVS/2010/Podpora_sportu_2010_www.pdf.
17. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Vyhledávání sportovních center v kraji [online]. 2010, leden [2010-01-15]. Dostupný z <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/0250.html>.
18. NEZISKOVÉ ORGANIZACE V ČESKÉ REPUBLICE. Počty neziskových organizací ve sportu [online]. 2009, listopad [2009-11-18]. Dostupný z http://neziskovky.cz/_dataPublic/attachments/Otabulka19902009.pdf.
19. ONE VOICE FOR SPORT AND RECREATION. Study of public and private financing of sport in Europe 2008 [online]. 2010, březen [2010-03-02]. Dostupný z http://www.ccpr.org.uk/Resources/CCPR/Documents/sport_financing_synthesis.pdf.
20. POSLANECKÁ SNĚMOVNA. Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu [online]. 2009, listopad [2009-11-12]. Dostupný z <http://www.psp.cz/sqw/organy.sqw>.
21. PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY. Vyhledávání okresů, obcí s rozšířenou působností a obcí s pověřeným obecním úřadem [online]. 2010, leden [2010-01-10]. Dostupný z <http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/69=kraj&kod=CZ080>.
22. RADA EVROPY. Informace o činnosti Rady Evropy [online]. 2009, říjen [2009-10-28]. Dostupný z <http://www.radaevropy.cz/>.
23. SPORTOVNÍ KLUBY A MUŽSTVA. Databáze sportovních klubů a svazů v Moravskoslezském kraji [online]. 2009, listopad [2009-11-20]. Dostupný z <http://www.firmy.cz/Sportovni-sluzby/Sportovni-kluby-a-muzstva>.
24. SPORTOVNÍ KLUB VOZÍČKÁŘŮ FRÝDEK MÍSTEK. Činnost klubu. [online]. 2010, duben [2010-01-04]. Dostupný z <http://www.skvfm.com/stranka.php?kap=3>.
25. STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA. Dotace poskytnuté statutárním městem Ostrava na tělovýchovu a sport [online]. 2010, leden [2010-01-22]. Dostupný z <http://www.ostrava.cz/site/ostrava/obcan/hledam-informace/dotace/telovychova-a-sport>.

26. TJ OLYMPIA BRUNTÁL. Činnost klubu. [online]. 2010, duben [2010-01-04]. Dostupný z <http://olympiabruntal.cz/showpage.php?name=olympiabruntal>.
27. VŠESPORTOVNÍ KOLEGIUM ČESKÉ REPUBLIKY. Členské organizace a jejich činnost [online]. 2009, listopad [2009-11-18]. Dostupný z <http://www.vsesportovnikolegiumcr.cz/clenske.php>.

c) Legislativa

28. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti, ve znění pozdějších předpisů.
29. Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.
30. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.
31. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
32. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

d) Ostatní zdroje

33. Analýza financování sportu v České republice.
34. Interní materiály poskytnuté z Oddělení rozpočtu a financování na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje.
35. Interní materiály s názvem Dotační program na podporu aktivit v oblasti sportu pro rok 2010 poskytnuté Krajským úřadem Moravskoslezského kraje.
36. Interní materiály s názvem Koncepce státní podpory sportu v České republice poskytnuté Moravskoslezským krajským sdružením Českého svazu tělesné výchovy.
37. Koncepce státní podpory sportu.
38. Magistráty statutárních měst Moravskoslezského kraje.
39. Oddělení mládeže a sportu na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje.
40. Vyhlášené dotační programy v letech 2004 – 2009.
41. Výroční zprávy Klubu horolezců Ostrava v letech 2004 – 2009.
42. Výroční zprávy města Ostravy v letech 2004 – 2009.
43. Výroční zprávy Sportovního klubu vozíčkářů Frýdek-Místek v letech 2004 – 2009.
44. Výroční zprávy TJ Olympia Bruntál v letech 2004 – 2009.
45. Závěrečné účty Moravskoslezského kraje v letech 2004 – 2009.

SEZNAM ZKRATEK

AČR	Autoklub ČR
AŠSK ČR	Asociace školních sportovních klubů
ATJSK ČR	Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR
CAHAMA	Evropská antidopingová agentura
ČASPV	Česká asociace sportu pro všechny
ČOS	Česká obec sokolská
ČOV	Český olympijský výbor
ČR	Česká republika
ČSS	Český střelecký svaz
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
ENGSO	Evropská asociace neziskových nevládních organizací
EOC	Evropský olympijský výbor
ESC	Evropská sportovní konference
EU	Evropská unie
GAISF	Asociace mezinárodních sportovních federací
HDP	Hrubý domácí produkt
KČT	Klub českých turistů
LAA ČR	Letecká amatérská asociace České republiky
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nestátní neziskové organizace
NUTS	Územně statistické jednotky používané v rámci Evropské unie
PPP	Public Private Partnership
SK	Sportovní klub
SSSČR	Sdružení sportovních svazů České republiky
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
ŠMaS	Školství, mládeže a sportu
TJ	Tělovýchovná jednota
UNESCO	Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 SWOT analýza sportu v Moravskoslezském kraji

Příloha č. 2 Náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje

Příloha č. 3 Podmínky pro získání dotace na sport

PŘÍLOHA Č. 1 SWOT analýza sportu v Moravskoslezském kraji

SILNÉ STRÁNKY	<ul style="list-style-type: none"> - celoročně dobré přírodní podmínky pro trávení volného času, - pravidelné konání sportovních akcí národního a mezinárodního významu, - působení sportovních klubů na vrcholové, výkonnostní a rekreační úrovni v široké škále sportovních odvětví, - vícezdrojové financování sportovního prostředí, - existence programu zaměřeného na volnočasové a sportovní aktivity, zejména dětí, mládeže, seniorů a handicapovaných, - využívání školských zařízení pro volnočasové aktivity, - zajištěna organizovanost sportu na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje, - vytvořena základní legislativa, - mediální zájem o sport,
SLABÉ STRÁNKY	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatečná podpora sportovních aktivit občanských sdružení, - nedostatečná podpora subjektů organizujících volnočasové aktivity pro děti a mládež v okrajových částech kraje, - zmínka o sportu absolutně chybí v programu rozvoje kraje na léta 2009 – 2016, - nedocnění sportovních a volnočasových aktivit jako prevence sociálně patologických jevů, - odliv mladých sportovně talentovaných lidí, - růst finanční náročnosti sportu, - nedostatečný marketing sportovních klubů a svazů, - žádná spolupráce v rámci zahraničního sportovního prostředí, - zastaralá sportovní zařízení, - nedostatek finančních prostředků na provoz a údržbu vlastních sportovních zařízení,
PŘÍLEŽITOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - efektivní využití grantů na podporu sportovních a volnočasových aktivit, - spolupráce nestátních neziskových organizací v oblasti sportu a volného času a spolupráce veřejné správy a nestátních neziskových organizací navzájem, - zpřístupnění dalších školních sportovních zařízení a zařízení sportovních organizací široké veřejnosti pro využití volného času, - rozvoj sportovních a volnočasových aktivit se sousedními přeshraničními partnery a realizace mezinárodních akcí, - rozšiřování a propojování nabídky služeb sportovních zařízení s ohledem na rozvoj cestovního ruchu, - zřízení Informačního systému o volnočasových a sportovních organizacích (informační centra mládeže), - vytváření podmínek pro rozšíření zájmové (sportovní) činnosti ve školách, - zpracování, aktualizace a realizace koncepcí volného času a rozvoje sportu v kraji, - příprava a realizace sportovních projektů formou PPP, - tvorba podmínek pro využití fondů z EU,
HROZBY	<ul style="list-style-type: none"> - redukce výdajů na sport, - lepší podmínky pro výkon sportu v ostatních krajích a zemích, - mediální zájem pouze o vrcholový sport, - zvyšování individuálních nákladů na sportovní činnost, - odklon zájmu dětí a mládeže o sport, - klesající počet dobrovolníků v oblasti sportu, - neprůhlednost poskytovaných investic v oblasti tělovýchovy a sportu, - zhoršení podmínek pro volnočasové aktivity, rušení organizací a s tím spojený zánik pracovních míst, - nárůst nežádoucích jevů (kriminalita, drogy, zhoršování zdravotního stavu obyvatel na území kraje).

Zdroj: Oddělení mládeže a sportu na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje; vlastní zpracování; 2010.

PŘÍLOHA Č. 2 **Náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje**

Náležitosti	Obsah náležitostí
I. Smluvní strany	Moravskoslezský kraj – sídlo, zástupce, IČ, DIČ, bankovní spojení, číslo účtu. Příjemce – sídlo, zástupce, IČ, bankovní spojení, číslo účtu.
II. Základní ustanovení	<p>Závazkový vztah z této smlouvy vzniká dle ust. § 51 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Nestanoví-li tato smlouva jinak, použijí se na závazky z ní vznikající ta ustanovení občanského zákoníku, která upravují závazky jim nejbližší.</p> <p>Dotace je ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“), veřejnou finanční podporou a vztahují se na ni ustanovení tohoto zákona.</p> <p>Smluvní strany prohlašují, že pro právní vztah založený touto smlouvou jsou stejně jako ustanovení této smlouvy právně závazná ustanovení obsažená ve vyhlášeném Dotačním programu na podporu aktivit v oblasti sportu pro rok 2010 (dále jen „Dotační program“), o jehož vyhlášení rozhodla rada kraje svým usnesením č. ... ze dne</p> <p>Neoprávněné použití dotace nebo zadržení prostředků patřících poskytovateli je porušením rozpočtové kázně podle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2000 Sb.“). V případě porušení rozpočtové kázně bude postupováno dle zákona č. 250/2000 Sb.</p>
III. Předmět smlouvy	Předmětem této smlouvy je závazek poskytovatele poskytnout příjemci podle dále sjednaných podmínek účelově určenou neinvestiční dotaci a závazek příjemce tuto dotaci přijmout a užít v souladu s jejím účelovým určením a za podmínek stanovených touto smlouvou a Dotačním programem.
IV. Účelové určení a výše dotace	Poskytovatel podle této smlouvy poskytne příjemci neinvestiční dotaci ve výši ... % celkových skutečně vynaložených uznatelných nákladů na realizaci projektu „název projektu“ (dále jen „projekt“), maximálně však ve výši Kč ...,-- (slovy ... korun českých), účelově určenou k úhradě uznatelných nákladů projektu vymezených v Dotačním programu.
V. Závazky smluvních stran	Poskytovatel se zavazuje poskytnout příjemci dotaci na projekt, a to převodem na účet příjemce uvedený v čl. I. této smlouvy jednorázovou úhradou ve výši Kč ...,-- (slovy ... korun českých) ve lhůtě do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti této smlouvy.
VI. Odpovědnost příjemce	<p>V případě porušení závazku nezcizit majetek pořízený z prostředků poskytnuté dotace je příjemce povinen zaplatit poskytovateli smluvní pokutu ve výši odpovídající částce, která byla z poskytnuté dotace vynaložena na pořízení uvedeného majetku.</p> <p>Pokud příjemce nepředloží poskytovateli Závěrečné vyúčtování se všemi předepsanými přílohami ve stanoveném termínu, je povinen zaplatit poskytovateli smluvní pokutu ve výši 2 promile z poskytnuté dotace, a to za každý den prodlení počínaje dnem následujícím po dni stanoveném v této smlouvě pro předložení Závěrečného vyúčtování až do a včetně dne splnění tohoto závazku.</p> <p>Neinformuje-li příjemce poskytovatele ve stanoveném termínu o všech změnách souvisejících s čerpáním poskytnuté dotace, realizací projektu či identifikačními údaji příjemce, je povinen uhradit poskytovateli smluvní pokutu ve výši 2 promile denně z poskytnuté dotace za každý den, po který trvá porušování povinnosti.</p> <p>Pokud příjemce:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) v souvislosti s poskytnutím dotace, jejím vyúčtováním nebo prováděním kontroly sdělí poskytovateli nepravdivé nebo neúplné údaje, b) nebude realizovat projekt v souladu s touto smlouvou, Dotačním programem

	<p>nebo právními předpisy.</p> <p>Je povinen zaplatit poskytovateli smluvní pokutu ve výši 2 % z poskytnuté dotace s výjimkou případů, na které se vztahuje smluvní pokuta podle odst. 1 až 3 tohoto článku smlouvy.</p> <p>Smluvní pokuta je splatná do 14 kalendářních dnů ode dne doručení vyúčtování příjemci.</p> <p>Povinnost uhradit smluvní pokutu vzniká bez ohledu na zavinění. Uložení smluvní pokuty není dotčeno právo poskytovatele odstoupit od této smlouvy a ani výše náhrady škody, na kterou poskytovateli vznikne nárok v důsledku porušení některé z povinností ze strany příjemce. Příjemce je povinen uhradit poskytovateli škodu vedle smluvní pokuty, a to v plné výši.</p>
VII. Závěrečná ustanovení	<p>Poskytovatel si vyhrazuje právo odstoupit od této smlouvy v případě, že příjemce:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) v souvislosti s poskytnutím dotace, jejím vyúčtováním nebo prováděním kontroly sdělí poskytovateli nepravdivé nebo neúplné údaje, b) nebude realizovat projekt v souladu s touto smlouvou, Dotačním programem nebo právními předpisy, c) nepředloží Závěrečné vyúčtování se všemi předepsanými přílohami ve stanoveném termínu, d) neumožní řádné provedení kontroly dle zákona o finanční kontrole, e) poruší závazek nezcizit majetek pořízený z prostředků poskytnuté dotace. <p>V případě, že poskytovatel odstoupí od smlouvy, je příjemce povinen přijatou dotaci vrátit zpět na účet poskytovatele, a to v plně poskytnuté výši.</p> <p>Odstoupením od smlouvy nezaniká nárok na zaplacení smluvních pokut oprávněné smluvní straně, pokud vznikl dřívějším porušením povinností.</p> <p>Případné změny a doplňky této smlouvy budou smluvní strany řešit písemnými, vzestupně číslovanými dodatky k této smlouvě, které budou výslovně za dodatky této smlouvy označeny.</p> <p>Tato smlouva se vyhotovuje ve čtyřech stejnopisech s platností originálu, z nichž tři obdrží poskytovatel a jeden příjemce.</p> <p>Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem, kdy vyjádření souhlasu s obsahem návrhu dojde druhé smluvní straně.</p> <p>Smluvní strany shodně prohlašují, že si smlouvu před jejím podpisem přečetly a že byla uzavřena po vzájemném projednání podle jejich pravé a svobodné vůle, určitě, vážně a srozumitelně, nikoliv v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, a že se dohodly o celém jejím obsahu, což stvrzují svými podpisy.</p> <p>Doložka platnosti právního úkonu dle § 23 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů: O poskytnutí dotace a uzavření této smlouvy rozhodlo zastupitelstvo kraje svým usnesením č. ... ze dne ...</p>

Zdroj: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/dot_13701.html; vlastní zpracování; 2010.

PŘÍLOHA Č. 3 Podmínky pro získání dotace na sport

MŠMT ⁵³	KRAJ ⁵⁴	MĚSTO OSTRAVA ⁵⁵
Žadatel musí předložit požadavek na příslušném formuláři.	Minimální výše poskytnuté dotace na projekt je 50 000 Kč.	Do výběrového řízení se mohou přihlásit právnické i fyzické osoby splňující podmínky.
Žádost musí být vyplněna pro každý program samostatně.	Poskytovatel se bude finančně spolupodílet maximálně 50 %, spoluúčast žadatele je minimálně 50 %.	Předpokladem poskytnutí dotace je vyrovnání veškerých závazků k rozpočtu statutárního města Ostravy.
U zastřešujících sdružení musí žádost vždy obsahovat přehled všech dílčích realizátorů daného projektu.	Žadatelem požadovaná výše dotace musí být zaokrouhlena na celé stokoruny.	Příjemce dotace je povinen v termínu daném smlouvou předložit poskytovateli řádné vyúčtování poskytnuté dotace.
Při přípravě a samotném průběhu podávání žádostí poskytují pracovníci MŠMT pouze doplňující informace.	Žadatel musí splnit podmínku minimálně jednoho roku registrace příslušným správním úřadem.	Na poskytnutí dotace není právní nárok. Přihlášky zaslané do výběrového řízení se žadatelům nevrací.
Na dotace ze státního rozpočtu není právní nárok.	Žadatel je oprávněn předložit pouze jednu žádost. U střešní organizace toto omezení neplatí.	Dotace je poskytována jednorázově nebo ve splátkách na daný kalendářní rok.
Žadatelé budou informováni pouze prostřednictvím internetových stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a to do tří týdnů.	Maximální výše poskytnuté dotace na projekt je 250 000 Kč. Krajské střešní organizace mohou podat společnou žádost obsahující více projektů s max. výší 500 000 Kč.	Dotace je poskytnuta na základě „Smlouvy o poskytnutí účelové dotace“, bezhotovostním převodem na účet žadatele – příjemce.
Podané nezrealizované projekty se nevracejí, pokud si je žadatel písemně nevyžádá na odboru sportu.	Žadatel o dotaci předkládá svou žádost písemně a současně i v elektronické podobě e-mailem.	Žadatel je povinen prezentovat v průběhu realizace projektu vhodným způsobem poskytovatele dotace – město Ostrava.
Dotace na schválené neinvestiční programy se poskytují až do výše 100 % projektových výdajů, u Programu V. a VIII. se dotace poskytují až do výše 70 %.	Všechny došlé žádosti včetně jejich příloh se archivují a žadatelům se nevracejí.	Žadatel - příjemce dotace umožní poskytovateli průběžně monitorovat realizaci projektu, finanční a věcné plnění smlouvy o poskytnutí dotace.
Při schvalování dotace může dojít u jednotlivých žádostí ke snížení požadovaného objemu dotace s ohledem na možnosti státního rozpočtu.	Realizace projektu ani dotace není převoditelná na jiný právní subjekt. Příjemce je povinen projekt realizovat vlastním jménem, na vlastní účet a na vlastní odpovědnost.	Příjemce je povinen písemně nejpozději do 8 dnů oznámit příslušnému odboru Magistrátu města Ostravy veškeré změny údajů týkající se příjemce nebo projektu.
Státní podporu obdrží pouze žadatel, který má řádné vyúčtování dotace z předchozího roku, a který neporušil Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu.	Dotaci lze použít pouze na neinvestiční projekt realizovaný v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010.	Do výběrového řízení se žadatel přihlašuje prostřednictvím elektronické aplikace EvAgend. Zároveň je žadatel povinen podat přihlášku v tištěné verzi.
Programy nejsou určeny pro NNO působící v oblasti státní podpory pro mládež.		Minimální spoluúčast žadatele na financování sportovní akce je 50 % nákladů na realizaci.

Zdroj: Materiály dostupné z MŠMT, kraje i města; vlastní zpracování; 2010.

⁵³ Dostupné z http://www.msmt.cz/uploads/TVS/2010/Podpora_sportu_2010_www.pdf [25. listopad 2009].

⁵⁴ Interní materiály s názvem Dotační program na podporu aktivit v oblasti sportu pro rok 2010 poskytnuté Krajským úřadem Moravskoslezského kraje; 2010.

⁵⁵ Dostupné z <http://www.ostrava.cz/jahia/Jahia/site/ostava/ostava/obcan/hledam-informace/dotace/telovychova-a-sport> [25. listopad 2009].